

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
219. (1285.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2862 ▼
1 amerikai dollár	3,0778 ▼
100 magyar forint	1,5604 –

Társadalom 7**Elszámoltató szakszervezetek**

Gyors válságkezelést ígérnek az illetékesek Csíkszeredában, ahol a kórházi alkalmazottak elmaradt étkezési utalványai miatt tüntettek. Az egészségügyi szakszervezet nem bízik az ígértben, az érdekvédők pontos elszámolást követelnek.

Gazdaság 8**Mégsem hibernál a roncsautóprogram**

Mivel jelenleg több mint harmincezer fel nem használt roncsértékjegy van a piacon, a Borbély László miniszter vezette környezetvédelmi tárca 2011. január 31-ig meghosszabbította ezek leadási határidejét – ugyanakkor bejelentette az autók légszennyezési illetékének növelését.

Kultúra 9**„Ingyennap” a múzeumban?**

A szenátus jóváhagyta azt a szociáldemokrata törvényjavaslatot, mely szerint minden hónap első szombatján a diákok és egyetemisták ingyenesen látogathatják a kulturális intézményeket. Az ügyben a képviselőháza a döntő szó.

Vezércikk 3**Moratórium**

Románia jelenlegi helyzetében a moratóriumnak a legalább év végéig tartó kompromisszumkészség lehetne a másik neve, mert most valóban erre van szükség. Hiszen ha a válság mélypontján vergődő Románia nem fogadja el a nemzetközi pénzügyi szervezetek segítő kezét, annak a lakosok számára beláthatatlan következményei lehetnek. ▶

Székedi Ferenc

Harc a gumifronton

A vulkanizálóműhelyekben érezhetően megnőtt az érdeklődők száma, de téliabroncs-vásárlásra még kevesen szánták rá magukat

Fotó: Tofán Levente

Nehéz helyzetbe kerülhetnek azok az autótulajdonosok, akik az utolsó napokban akarják téliesíteni személygépkocsijukat. A jövő héttől folyamatosan ellenőrzi a rendőrség a téli autógumik használatát, amely november 1-jétől jövő év március 31-ig kötelező az érvényes jogszabályok szerint. A hazai vulkanizálóknak arra számítanak: a legtöbben a hét végén jelentkeznek gumicserére. Az abroncsok kötelező cseréje jelentős áremelkedéshez vezetett, a szakszervezetek ugyanis kihasználják a szabálymódosítást. **7. oldal ▶**

Átszabdalt tanügyi törvény

Cs. P. T.

▶ Alaposan átszabdalta a tanügyi törvény képviselőház által elfogadott változatát a szenátus oktatási bizottsága, a jogszabályba pedig – ellenzéki javaslatra – egy kisebbségellenes előírás is bekerült – tudtuk meg Bokor Tibortól, a testület RMDSZ-es tagjától. Mint ismert, a törvény május óta vesztogel a bizottságban, vitája csupán a múlt héten gyorsult fel, amikor a kormánypárti szenátorok – a testület elnöke, Mihail Hărdău kivételével – nem vettek részt az üléseken.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Fegyverszünetet kért Băsescu

Traian Băsescu államfő a nyugdíj- és a bértörvényt sürgette

Fotó: Mediafax

Növekszik a lejéhség

ÚMSZ

▶ Az elmúlt években megélt árfolyam-ingadozások miatt a román lakosság egyre nagyobb érdeklődéssel fordul a lejalapú hitelek felé, ez azonban nem vet árnyékot az euróban felvett kölcsönökre. „Valóban felerősödött a lejhitel iránti igény, ami annak köszönhető, hogy az elmúlt időszakban megnőtt a fogyasztási cikkek iránti kereslet” – erősítette meg az Új Magyar Szónak Diósi László, az OTP Bank romániai vezérigazgatója. A lej-kölcsönök összege jelenleg 88,6 milliárd. **8. oldal ▶**

HIRDETÉS

ÚMSZ előfizetési akció 2011**Egyet fizet, kettőt kap!**

Fizessen elő az Új Magyar Szóra, és ajándékozza meg szerettelt, barátait, ismerőseit egy ingyenes ÚMSZ-előfizetéssel!

Részletek Szolgáltatás oldalunkon

Röviden

Obama és a muszlim kapcsolatok

Washington őszi és állhatatos törekvése, hogy javítsa kapcsolatait a muzulmán világgal, mert ez növelné az Egyesült Államok biztonságát is – jelentette ki tegnap Jakartában Barack Obama amerikai elnök, aki ázsiai körútja keretében érkezett az indonéz fővárosba. Indonézia a világ legnagyobb muzulmán lakosságú országa, és gyermekkorában Obama hosszú évekig itt nevelkedett.

Nem vezethet egy cseh miniszter

Szabálysértés miatt fél évig nem ülhet a volán mögé a cseh közlekedési miniszter. A nymburki városi tanács illetékes hivatalának döntése értelmében Vít Bárta júliusban azzal vétett a szabályok ellen, hogy saját esküjője után egy hivatalosan be nem jegyzett autót vezetett közúton. Bárta és Katerina Klasnová, a Közügyek párt két vezető politikusa július 10-én mondta ki a boldogító igent.

Cameron a brit–kínai kapcsolatokról

A brit kormány hangsúlyozott figyelmet fordít a brit–kínai kapcsolatok fejlesztésére – emelte ki David Cameron brit kormányfő (képünkön) Pekingben, amikor találkozott

vendég látójával, Ven Csia-pao kínai miniszterelnökkel. Cameron üzletemberekből álló, minden eddiginél népesebb delegáció élén tegnap érkezett kétnapos látogatásra Kínába.

Vérdíj a bolgár kormányfő fejére

Bojko Boriszov bolgár kormányfő fejére 400 ezer eurós vérdíjat tűzött ki a maffia: a hírt maga a miniszterelnök is megerősítette a 24 Csassza (24 óra) című napilapnak. Boriszov 2009-ben hivatalba lépett kormánya erőteljesen fellép a helyi maffia ellen. A titkosszolgálat úgy jött rá a jelenlegi ügyre, hogy maffiatagok közötti telefonbeszélgetéseket hallgatott le, valamint megfigyelés alatt tartotta a bűnözőket.

Elérte Haiti fővárosát a kolerajárvány

Átterjedt a kolerajárvány Haitiban a fővárosra, Port-au-Prince-re is, fenyegetve a közel 3 milliós lakosságot, amelynek csaknem a fele egészségtelen sátozó táborokban él a január 12-i földrengés óta. Október végi megjelenése óta a betegség Haiti tíz megyéjének felére terjedt ki.

A berlini fal leomlásának évfordulója

A kormányzó polgármester részvételével tartották ünnepi megemlékezést tegnap Berlinben a várost 28 éven át megosztó fal leomlásának évfordulóján. A Bernauer Strassén levő emlékhelyen Klaus Wowereit jelenlétében helyeztek el koszorúkat a politikai és társadalmi élet vezető képviselői.

A tengeren vesztegel egy luxushajó

Négyezeröttszáz emberrel a fedélzetén Észak-Mexikó csendes-óceáni partjai közelében vesztegel egy amerikai kirándulóhajó, amelynek gépházában tűz ütött ki, s emiatt nem tud tovább haladni. A Carnival Splendor 3300 utassal és 1200 tagú személyzettel Long Beachből indult hétnapos útra, s San Diegótól 320 kilométerre délre járt, amikor helyi idő szerint hétfőn reggel a központi áramellátó rendszer lángba borult. A lángokat eloltották, senki sem sérült meg.

Vaklárma a követségen

Bombariadó volt az athéni magyar külképviselet épületében

Hírösszefoglaló

► Csak iratokat tartalmazott az athéni magyar nagykövetségben tegnap talált gyanús csomag, nem levélbomba volt – közölte a görög rendőrség, miután tűzszerezői a biztonság kedvéért megsemmisítették a vastag borítékot egy ellenőrzött robbantás keretében. A rendőrség ezt megelőzően kordonnal vette körül és kiürítette azt a belvárosi irodaépületet, amelynek két szintjén működik a magyar diplomáciai képviselet.

Kaizinger Tibor konzul, a nagykövetség biztonsági felelőse elmondta: a kirendeltség a nap folyamán kézzel címzett, feladó megjelölése nélküli vastag borítékot kapott. Külső jegyei alapján megfelelt annak a leírásnak, amelyet figyelmeztetésként a görög rendőrség, valamint a magyar és a görög külügyminisztérium tett közzé az előző hét óta athéni nagykövetségeknél és európai vezetőknél küldött levélbombák alapján. Gyanújukat ráadásul fokozta, hogy a kézbesítő a levél átadása után sietősen távozott.

A magyar nagykövetség hívására gyorsan kiérkező rendőrségi szakértő szintén gyanúsnak találta a csomagot, ezért tűzszerezés, terrorelhárítók, valamint tűzoltók is a helyszínre siettek. A csomagot a tűzszerezés a lépcsőházban ellenőrzött robbantással megsemmisítették, a detonáció nem okozott kárt. A csomagról utólag kiderült, hogy iratokat tartalmazó valós küldemény volt, amelyet azonban – tekintettel a levélbombák miatt elrendelt intézkedésekre – meglehetősen gondatlanul címeztek

meg. Tóth József athéni magyar nagykövet már egy héttel ezelőtt sem zárta ki, hogy levélbombát kapjanak, ezért megszigorították a biztonsági intézkedéseket, és folyamatos kapcsolatot tartanak az illetékes görög hatóságokkal.

A levélbombákkal összefüggésben múlt hétfőn őrizetbe vett két görög fiatalember ellen terrorizmus gyanújával indult vizsgálat. A görög hatóságok szerint egy szélsőbaloldali anarchista csoport állhat a merényletek hátterében. ◀

Német cél az uráli atomtemető

Gy. Z.

► Húszezer rendőr huszonnyolc órában keresztül volt szünet nélkül szolgálatban Németországban, ellátás nélkül, a tiltakozók kö-, palack- és Molotov-koktélos támadásainak kitéve, hogy biztosítsa a Castor nevű, atomhulladékot szállító vonat útját a francia határtól a gorlebeni átmeneti rak tárig. Környezetvédő aktivisták ugyanis – mint eddig minden esetben – ezúttal is igyekeztek megakadályozni, hogy a szerelvény célba érjen, a hatóság fellépése nyomán azonban a vonat tegnap reggel befutott rendeltetési helyére Alsó-Szászországban. Joachim Lenders rendőr-főfelügyelő a *Bild Zeitung*nak elmondta: a zavargásokat előidéző tömeg azokat az útvonalakat is elvágtá, amelyek az egyenruhások ellátásának utánpótlását szolgálták volna; nem volt sem enni-, sem pedig innivalójuk. Az akcióban hetvennyolc rendőr megsérült.

A berlini kormány még ebben a hónapban szerződést kíván aláírni Moszkvával három szállítmány Oroszországba történő szállításáról: az egykori NDK elöregedett atomerőműveinek kiégett fűtőelemeit vinnék az észak-rajna-vesztfáliai Ahausban lévő tárolóhelyről egy uráli orosz atomtemetőbe. A megállapodás már készen áll az aláírásra. ◀

Húszezer rendőr huszonnyolc órát volt talpon étlen-szomjan

Az Európai Unió aggódik az izraeli telepépítések miatt

ÚMSZ

► Mély aggodalmát fejezte ki az Európai Unió kül- és biztonságpolitikai főképviseleje tegnap, hogy Izrael egy nappal korábban újabb kelet-jeruzsálemi lakásépítési terveket jelentett be. „Ez a terv ellentmond a nemzetközi közösségnek a közvetlen tárgyalások mielőbbi felújítására vonatkozó terveinek, ezért a döntést vissza kell vonni” – emelte ki Brüsszelben kiadott közleményében Catherine Ashton. Ez a fajta telepítés ugyanis „törvénytelen a nemzetközi jogszabályok szerint, akadályt képez a békefolyamatban, és azzal fenyeget, hogy a kétállamos megoldás lehet-

lenné válik” – fejtette ki a bárónő. Az izraeli külügyminisztérium hétfő este jelentette be, hogy a kormány jóváhagyta 1300 lakás felépítését a főleg arabok lakta Kelet-Jeruzsálemben. Egy szóvivő hozzátette: két olyan negyedbe tervezik a most bejelentett lakásokat, amelyeket Izrael az 1967-es háborúban foglalt el. Az izraeli-palesztin tárgyalásokról éppen amiatt vonultak ki a palesztinok, mert Izrael a ciszjordániai zsidó telepek bővítésére vonatkozó tíz hónapos moratórium lejártakor nem hosszabbította meg a tilalmat. A palesztinok Kelet-Jeruzsálemben vonatkozóan is követelik az építési moratóriumot, a városrészt

ugyanis leendő államuk fővárosának akarják megtenni. Catherine Ashton leszögezte: ha tényleges, tartós béke a cél, akkor tárgyalásos úton a végleges státusokkal kapcsolatos összes kérdést meg kell oldani, beleértve Jeruzsálem státusát is két állam fővárosaként. A főképvisele emlékeztetett arra, hogy az EU az 1967 előtti határhelyzethez képest csak olyan változtatásokat fogad el, amelyekről az érintett felek maguk egyeztek meg. Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök éppen egsülte államokbeli látogatáson tartózkodik, és tárgyalásainak központi témája feltehetően az izraeli-palesztin tárgyalások felújításának lehetősége. ◀

Ján Slota magyarellenes hangulatot szít

MTI

► Ján Slota szerint Orbán Viktor miniszterelnöknek a Magyar Állandó Értekezleten elhangzott szavai „a magyarok mozgósításáról, a világ összes magyarjának lajstromba vételéről és az egységes magyar nemzetről” azt bizonyítják: igaza volt a Szlovák Nemzeti Pártnak, amikor arra figyelmeztetett, hogy Magyarország nem akarja tisztelgetni a trianoni békeszerződést. „Magyarország terjeszkedése Európában szokatlan, s az a szemtelenség, amellyel megpróbálja megnyerni a szomszédos országokban élő magyarokat az állampolgárság felvételére, nemzetiségi vizsályokat szít. Ezek beláthatatlan következménnyel lehetnek a Magyarországgal szomszédos országok számára” – jelentette ki az ellenzéki SNS elnöke tegnap a szlovák fővárosban. Az *Új Szó* című posztonyi napilap szerint alapvetően a szlovákiai magyarok ellen irányul a Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) azon javaslata, hogy a kettős állampolgárok a jövőben ne lehessenek tagjai a rendőrségnek, a biztonsági szolgálatoknak és az igazságügyi szerveknek. A KDH azon az alapon módosítaná a köztisztviselőkről szóló törvényt, hogy „egyes funkciók megkövetelik az átlagon felüli lojalitást Szlovákiával szemben” – mutat rá a szerző. Tokár Géza szerint a kezdeményezés már csak azért is „vicces” kissé, mert a tervezetet benyújtó képviselők elismerik: jelenleg is számos kettős állampolgár ténykedik a rendőrség vagy éppen a vám- és pénzügyőrség kötelékében. Sőt: az ügyészek között is vannak olyanok, akik több útlevéllel rendelkeznek. Ugyancsak tegnapi hír: Rudolf Chmel nemzetiségekért felelős miniszterelnök-helyettes felszólította a szlovákiai nemzeti kisebbségek szervezeteit, hogy nyilvánosan véleményezzék és vitassák meg a kisebbségi nyelvhasználatot szabályozó törvénymódosítási javaslatot. A kisebbségi szervezetek képviselőivel találkozáva Chmel elmondta: az államnyelvtörvénnyel kapcsolatban a legnagyobb probléma az, hogy nincs összhangban a kisebbségi nyelvhasználatot szabályozó törvénnyel. ◀

Átszabdalt tanügyi törvény

Folytatás az 1. oldalról

Bokor tájékoztatása szerint a Boc-kabinet felelősségvállalására váró kormányparti honatyák hiányában az ellenzék két nap alatt 51 cikkelyt és számtalan módosító javaslatot fogadott el. Köztük Ioan Mang szociáldemokrata szenátornak azt az indítványát, hogy az elemi osztályokban a román nyelv és irodalmat ne tanítsák, hanem román nyelv és irodalom tanárok oktassák. „Ezt a butaságot is megszavazták, annak ellenére, hogy a bizottságban korábban közösen úgy döntöttünk: csak akkor bocsátunk szavazásra javaslatokat, ha mindenki jelen van az ülésen” – mondta az RMDSZ-es politikus.

Bokor azt is kifogásolja, hogy a bizottság „ide oda ugrál” a törvényben. A szenátorok a jogsza-

bály közoktatásra vonatkozó részét még nem zárták le, ám tegnap már a felsőoktatási részre vonatkozó cikkelyeket tárgyalták. A közoktatási részből – Bokor Tibor korábbi javaslatára – nem történt még szavazás a jogszabály egyik „legkényesebb” cikkelyéről. Ez előírja, hogy a román nyelv és irodalom kivételével valamennyi tantárgyat (beleértve a földrajzot és a történelmet) a diákok anyanyelvén tanítanak a közoktatásban.

Ezt a cikkelyt az RMDSZ szenátora a bizottság mai ülésén szeretné szavazásra bocsátani. „Az lesz a kérésem, hogy zárjuk le a közoktatásra vonatkozó fejezetet, s szavazzunk erről a paragrafusról is. Ha ez nem sikerül, azt is megfontolom, hogy többet ne vegyek részt az üléseken” – mondta lapunknak Bokor.

Hărădu a helyén maradt

Mint ismert, korábban az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek nyilvánította azt, hogy a kormány felelősségvállalási eljárással terjesztette a parlament elé a tanügyi törvényt. Ez nehéz helyzetbe hozta a kormánypartokat, ugyanis a jogszabály végső változatáról a szenátus dönt, a koalíciónak pedig nagyon törekény többsége van a felsőházban. Az új helyzetben a Demokrata-Liberális Párt vezetősége felszólította Mihail Hărădu, hogy jövő hét végéig fejezzék be a törvény bizottsági vitáját. Bokor szerint ez a határidő elvileg tartható, ám úgy véli: fontos lenne megvárni az Alkotmánybíróság indoklását. A politikus értésünkre adta: az indoklás függvényében az is elképzelhető, hogy a felelősségváll-

alási eljárás folytatódik, így a bizottsági munka „feleslegessé válik”. Erre a lehetőségre egyébként több kormányparti politikus is utalt korábban. „Ha az indoklás nem változtat a helyzeten, csak negyven százalék esélyt adok annak, hogy a szenátus plénumában az RMDSZ által kért formájában fogadják el a törvényt” – tette hozzá Bokor.

Az is ismert, hogy az RMDSZ korábban nagyon megorrolt az oktatási bizottság vezetőjére, Mihail Hărădu, hogy megadta az Alkotmánybíróság döntéséről. Ennek nyomán elterjedt a hír, hogy a politikust a nagyobbik kormánypart leváltja tisztviseléséből, ez azonban nem történt meg. „A bizottsági elnöki szék a demokrata-liberálisoké, nem akarunk beleszólni abba, hogy leváltásuk-e Hărădu vagy sem” – mondta az ÚMSZ-nek Bokor.

Mi változott?

A szakbizottságban a múlt héten a törvény jelentős változásokon esett át: 12 éves lesz a kötelező oktatás, 12 osztályig néhány tantárgy esetében csak minősítést kapnak a diákok, a humán profilon a történelem érettségi tantárgy lesz, a középiskolai oktatás profiltól függetlenül pedig négy évesre csökken. A kormány által kidolgozott verzió szerint jövőtől 10 osztály lett volna kötelező. A 12 évesre nyúló kötelező oktatás magába foglalja az óvodai felkészítő csoportot, az elemi oktatást, a gimnáziumot és a liceumot vagy szakiskolát. ◀

Moratórium

A kifejezés tömör magyar megfogalmazásban: valaminek a felfüggesztése vagy időleges elhalasztása, jogi értelemben pedig haladék, türelmi idő. Băseșcu államelnök tegnap délutáni

Székedi Ferenc parlamenti beszédében tehát voltaképpen azért javasolt moratóriumot a politikai pártoknak, hogy fuggesszék fel vagy legalább negyvenöt napra halasszák el cívódásait, és mihamarabb tegyék működőképessé a parlament mindkét házát, mivel csak így van esélye a Nemzetközi Valutaalap és az európai pénzügyek által kért törvények elfogadásának.

A egységes közfizetési rendszer, a nyugdíjtörvény és természetesen a jövő évi költségvetés elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy Románia eleget tudjon tenni a hitel-szerződésekből vállalt kötelezettségeinek, illetve azoknak a kialakult gazdasági mutatóknak, amelyek lehetővé teszik, hogy újból legalább a csekély gazdasági növekedés útjára álljon az ország. Mindez így meglehetősen ésszerűnek is hangzik, csak hát a politika olyan többszereplős játék, amelyben sajnos nem mindig a racionalitás és az ország érdekének az emlegetése a vezető elv. Hanem a pártérdekek alapuló rövid és hosszú távú számítgatások, a hatalommal összefüggő stratégiai és taktikai tervezések, és mindez természetesen azoknak a választóknak a nevében, akik már csak nagyon nehezen tudják megkülönböztetni, hogy ki mit és hogyan akar.

A szociáldemokraták és a nemzeti liberálisok hiperérzékenyek, a csalással vádolt demokrata-liberális házelnök asszonyt szeretnék kiebudálni a funkcióból, mondván, hogy éppen ő a tisztességes parlamenti munka kerékkötője. Az RMDSZ betartja a játékszabályokat, és a tanügyi törvény parlamenti visszaküldése kapcsán nyíltan nem mutogat ugyan az alkotmánybírákra, de megpróbálja különböző koalíciós manőverekkel az utolsó száz méteren érvényesíteni akarát, a demokrata-liberálisok számára pedig az államelnök szavai jelentik a szentírást, márpedig a honatyákhoz intézett üzenetben egyetlen árva szó sem hangzott el az oktatásról.

Azokban minden álláspontot összevetve, Románia jelenlegi helyzetében a moratóriumnak mégiscsak a legalább év végéig tartó kompromisszumkészség lehetne a másik neve, mert most valóban erre van szükség. Lehet, hogy nem a politikusoknak, de az országnak mindenképpen. Hiszen ha a válság mélypontján vergődő Románia nem fogadja el a korántsem önzetlen nemzetközi pénzügyi szervezetek segítő kezét, annak a lakosok számára beláthatatlan következményei lehetnek. Az oly nehezen kordában tartható pénzügyi egyensúly megbomlása, az infláció elszabadulása még azokat az életlehetőségeket is tönkreteszheti, amelyekben a megszorító intézkedések dacára több millióan úgy-ahogy megkapaszkodtak. Az ország legmagasabb órabérével megfizetett honatyáknak bizony most dolgozniuk kell. Nem a médiában, hanem ott, ahová választóik küldték: a parlamentben.

Bokor Tibor fontolgatja, hogy kilép a bizottságból

Mihail Hărădu elnöki széke megingott, de nem borult fel

Fegyverszünetet kért Băseșcu

M. Á. Zs.

► Meglepően rövid, alig tizenhárom perces beszédében szólította fel Traian Băseșcu államfő a parlamenti pártokat arra, hogy tekintettel az ország érdekeire, ideiglenesen hagyjanak fel a politikai csatározásokkal. Üzenetét csak a kormányparti honatyák hallhatták, ugyanis az ellenzéki alakulatok bojkottálták a képviselőház és a szenátus együttes ülését. Băseșcu szerint a moratórium azért szükséges, mert a kormányban és a parlamentben az elkövetkező 30-45 napban határozott és következetes intézkedéseket kell meghoznia a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) kötött hitelszerződés sikeres lezárása érdekében. „A döntés az önök kezében van” – hangsúlyozta. Álláspontja szerint a fegyverszünet már csak azért sem lehetetlen, mert mindegyik párt azt állítja, hogy a nemzet érdekében tevékenykedik. Az államfő jelezte: az említett időszak alatt el kell fogadni az egységes közalkalmazotti bértörvényt, a nyugdíjtörvényt és az ország jövő évi költségvetését.

Borbély László, az RMDSZ ügyvezető alelnöke szerint a szövetség egyetértett a Băseșcu által kért moratóriummal, mivel jelenleg bármely más megoldás csak rosszabb lehet. „Mind a kormány megbuktatása, mind az előrehozott választások rossz megoldás lenne, mivel az év végéig életbe kell léptetni azokat a törvényeket, amelyekről az államfő beszélt” –

fogalmazott. Az ülésről távol maradó Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) szerint a fegyverszünet kulcsa Roberta Anastase leváltása, ugyanis a házelnököt csaláson fogták a nyugdíjtörvényről való szavazás „összeszámlálásakor”. Mint ismeretes, Anastase 170 szavazatos többséget jelentett be olyan körülmények között, hogy alig nyolcvan kormányparti honaty vett részt az ülésen és szavazott a törvényre. „Traian Băseșcu arra kérte a PD-L-t, hogy ne falazzon tovább Anastasénak” – magyarázta Băseșcu beszédét Victor Ponta PSD-elnök, hozzátéve, az államfő elsősorban a jelen levő koalíciós alakulatoknak szólt, nem a távol maradó ellenzéknek.

Értelmezése órákkal később kapott alapot, ugyanis a Cotroceni-palotában lapzártánkör is tartott az a találkozó, amelyre az államfő hívására megjelentek a PD-L vezetői, köztük Emil Boc elnök, Vasile Blaga főtitkár, Adriean Videanu alelnök és az érintett Roberta Anastase is. A nagyobbik kormánypárthoz közeli források szerint a találkozó témája a házelnök lecserélése Sulфина Barbuval, ugyanis meg nem erősített információk szerint az ellenzéki alakulatok is hajlandóak lennének elfogadni a PD-L női szervezeteinek elnökét a képviselőház élén. Korábban Anastase elutasította a becsületbeli lemondást, mondván: „a politikában nem kötünk ilyen kompromisszumokat”. ◀

Nem csitul a viszály a „székely királyfi” körül

Antal Erika

► „Véleményem szerint valós személyeknek kellene emléket állítani, nem pedig olyanoknak, mint Csaba királyfi, aki köztudottan mitológiai alak, nem létező személy” – fogalmazott az Új Magyar Szónak Kerekes Károly. A Maros megyei RMDSZ-es képviselőt annak kapcsán kerestük meg, hogy Nyárádszeredában a helyi református templom udvarán szombaton felavatják a „székely királyfi” ábrázoló műalkotást. A szobrot a Fidesz adományozta a városnak a Magyar Polgári Párt (MPP) közvetítésével, de a helyi önkormányzatban az RMDSZ-frakció nem támogatta, hogy a település főterén „kapjon helyet” Csaba királyfi.

„Ha az adományozó Fidesz ügygondolja, hogy ez a legmegfelelőbb székely szimbólum, akkor lelke rajta. Valós személyeknek, vagy tárgyaknak kellene emléket állítani, mint például Makkfalván, ahol kitűzték a székely zászlót, vagy Gyulakután, ahol székely kaput állítanak” – fogalmazott Kerekes Károly. Hozzátette: bárhol a világon köztéri szobor felállításához bizonyos engedélykellenek. Elsősorban az önkormányzat jóváhagyása szükséges, utána a szakminisztérium engedélye, és szükséges egy szakértő, művészekből álló bizottság véleményezése is, hogy a művészi alkotás megfelel-

bizonyos kritériumoknak. „Az MPP-sek nem teljesítették ezeket a feltételeket, ez volt az egyedüli akadálya a Csaba királyfi ábrázoló szobor köztérre való kihelyezésének” – mondta el az ÚMSZ-nek Kerekes. Szerinte a szobor felállítását megtámadta volna a prefektus, és „ebből megint nagy cirkusz lett volna, ami egyáltalán nem hiányzik”.

Csíki Sándor, a nyárádszeredai önkormányzat MPP-s képviselője lapunk érdeklődésére elmondta, úgy tervezik, hogy három hónapra közzemlére helyezik a szobrot a református templomkertbe. Hozzátette, elindították az engedélyeztetést a szoborállítás jóváhagyásához, de mivel ez egy hosszadalmas, sok időt igénylő eljárás, a kezdeményezők nem várnak a jóváhagyásra, hanem azt még szombaton ünnepélyes rendezvényesorozat keretében felavatják. Csíki Sándor azt is elmondta, hogy amennyiben valakit felelősségre vonnának vagy megbüntetnének az engedély nélkül felállított szobor miatt, azt az MPP magára vállalja. „Sok szobrot állítottak már fel egyházi telken, Wass Albert kivételével valamennyit akadálytalanul. Az MPP a templom előtti helyet nem tekinti véglegesnek, a jövőben az önkormányzat tulajdonában levő főtéren parkban szeretné majd látni a budapesti Blaskó János szobrot” – szögezte le lapunknak Csíki Sándor. ◀

Román lapszemle

A kedvező áraknak, jó marketingnek, és nem utolsósorban a Brit Királyi Posta hízelgő értékelésének köszönhetően a román sípályák válhatnak az angol turisták egyes számú úti céljává a téli szezonban. (Gándul) ► A szenátus hallgatóságos jóváhagyásával került elfogadásra az a törvényjavaslat, mely rögzítené a jósok, kuzuzsók, varázslók működését, továbbá számlahasználatra és adófizetésre is kötelezné őket. (Gándul) ► Kíméletlenül ösztapodták Nichita Stănescu és I. L. Caragiale sírhelyét is azok a kíváncsiskodók, akik a napokban tömegesen lepték el Adrian Păunescu nyughelyének környékét a fővárosi Bellu temetőben. (Adevărul)

Városból község, községből falu

A városok és a községek száma 2000 után robbanásszerűen megnőtt. Az egymást követő kormányok amolyan érdemnek tekintették elmaradott települések várossá, községgé nyilvánítását. A politikai pártok ezzel természetesen szavazatokat nyertek az illető helységekből.

B. T.

Mintegy harminc százalékkal csökkenne a városok száma, a községek 60 százaléka pedig visszaalakulna faluvá, amennyiben a törvényhozás jóváhagyja a demokráta liberálisok törvénykezdeményezését, amelynek fő célja a polgármesteri hivatalok pénzügyi helyzetének javítása.

Csődmegelőző tervezet

A jogszabály-tervezetet Nicolae Dobra demokráta-liberális szenátor dolgozta ki, alkalmazhatóságának elemzése céljából pedig már a nyár folyamán széles körű vizsgálódásba kezdtek a kormányellenőrök a potenciálisan érintett települések javarészában, felmérve a polgármesteri hivatalok anyagi helyzetét, pénzügyi kilátásait.

Nicolae Dobra azzal érvel tervezete mellett, hogy gyakorlatba ültetésével jelentősen csökkenthetőek a helyi közigazgatási szervek bérköltségei, ezzel pedig elejét lehet venni annak, hogy a gazdasági-pénzügyi válság súlyosbodásával egész sor helység jelentsen csődöt. A demokráta-liberális szenátor adatai szerint jelenleg is nagyszámú település jutott a fizetésképtelenség állapotába.

A törvénytervezet kapcsán

– amint az már megszokottá vált a Boc-kabinet esetében – nincs teljes egyetértés a kormányon belül. A belügyi tárca képviselői ugyanis csak nemrégiben fejtették ki álláspontjukat, miszerint maguk is a „területi-közigazgatási egységek átméretezésére” törekednek, erre azonban csak is azt követően lehet sort keríteni, hogy előbb mélyrehatóan tanulmányozzák a helysége földrajzi, demográfiai, gazdasági és társadalmi jellegzetességeit. A miniszterelnöki kabinethez közelálló források szerint azonban Emil Boc mielőbb gyakorlatba ültetné a demokráta-liberális szenátor elképzelését. A tervezetet természetesen hevesen ellenzik az érintett települések polgármesterei, akik ily módon elesnének barsónyszéküktől.

Bér helyett fejlesztés

A törvénytervezetnek megfelelően, a megmaradó községeket a prefektus jelölné ki. A többi község visszaalakulna falvakká, amelyek lakói helyi népszavazáson dönthetnének el, hogy melyik községhez szeretnének csatlakozni. A megszűnő községek esetében nyilvánvalóan felszámolnák a polgármesteri tisztségeket és a helyi tanácsokat is, ezek alkalmazottait tehát a továbbiakban fizetésben sem részesülnének, az így felsza-

baduló összegeket pedig a megmaradt községek fejlesztésére, beruházásokra fordíthatnák. Igaz, a községek polgármesterei valamennyi hozzájuk tartozó falu számára egy-egy képviselőt jelölhetnek ki, akik igazolmányokat, egyéb iratokat bocsáthatnának ki helységeik lakosai számára, ők központosítanák és juttatnák el a polgármesternek a lakosság észrevételeit, panaszait, kívánságait, amivel számottevően csökkenne a bürokrácia is.

A jogszabály-kezdeményezés értelmében egy helységnek ahhoz, hogy megőrizze község-státuszát, legkevesebb

ötezer, szavazati joggal rendelkező lakossal kell rendelkeznie. A jelenlegi statisztikák értelmében pedig Románia 2630 községe közül több mint 2100 nem felel meg ennek a követelménynek.

A városi rang megőrzéséhez – vagy elnyeréséhez – az érintett településnek legkevesebb 10 001 lakossal kell rendelkeznie. A Központi Statisztikai Intézet összesítésének megfelelően Romániában jelenleg 317 város létezik, ezek közül azonban mindössze 117 rendelkezik legalább ennyi lakossal, sok város lélekszáma még az ötezeret sem éri el. A létszámkritériumnak meg nem felelő településeket községgé nyilvánítják, a törvénytervezet elfogadása esetén.

A városok és a községek száma 2000 után nőtt meg robbanásszerűen, amikor is az egymást követő kormá-

nyok amolyan érdemnek tekintették elmaradott településeket várossá, községgé nyilvánítását. A politikai pártok ezzel természetesen szavazatokat nyertek az illető helységekből, egyben pedig abban is reménykedtek, hogy a frissen magasabb közigazgatási rangra emelt településekbe ömleni fognak majd az európai pénzalapok. Ehelyett viszont csupán annyi történt, hogy, a lakosok, a nagyobb státussal együttjáró, megnövelt adókat és illetékeket kényszerültek fizetni, miközben az infrastruktúra, a szolgáltatások tekintetében helységük továbbra is falu maradt.

Választási célt szolgál?

A Belügyminisztérium illetékesei közölték, támogatják a helyi közösségek adminisztrációjának hatékonyab-

bá tételét, de a lakossági lélekszám mellett sok más tényezőt is figyelembe kell venni, így például a már létező, illetve éppen épülő infrastruktúrákat, a kulturális és helyi hagyományokat, a földrajzi szempontokat. A hegyvidéki, a duna-deltai vagy a síkvidéki települések számos sajátosságot mutatnak és nagymértékben különböznek egymástól, nem lehet tehát azonos mércével mérni – állapították meg.

A demokráta-liberális szenátor által elképzelt „újabb közigazgatási struktúrának” érvényt szerző törvény, megszavazása esetén 2012-től lépne életbe. Nem véletlenül – vélik máris politikai megfigyelők, a két esztendő múlva esedékes helyhatósági és parlamenti választásokra gondolva. Azokat ugyanis ez esetben nyilván az új struktúra alapján szerveznék meg, ezeket a struktúrákat viszont a hatalmon lévő párt alakíthatná ki, választási érdekeinek megfelelően.

A törvényalkotó szenátor viszont elsősorban a választások szervezési költségeinek csökkentését emeli ki, hiszen az átszervezés nyomán kevesebb szavazókörzetet kell majd létesíteni. Egyben arra is emlékeztet, hogy a „visszaminősítés” a lakosság számára anyagi előnyökkel is jár, hiszen a városi vagy községi státus elvesztésével természetesen csökkennek az adók és illetékek is. Azt viszont nem tagadja, hogy az átállás kezdetben utánajárást és némi pénzalapot is igényel tőlük, tekintve, hogy hiszen új személyi iratokat kell beszerezniük. ◀

Răcari, Dâmbovița megye. Utcakép egy 6600 lakosú városból

Fotó: archív

A félelem megbénítja Európát?

Az új európai szélsőjobboldal nem csak az egyes nemzetek kormányaira gyakorol egyre nagyobb befolyást, hanem uniós keretekben is szerveződni kezdett és hamarosan jelentős súllyal nehezíthet az EU-ra – figyelmeztetnek politikai megfigyelők.

MTI/ÚMSZ

Nem került a lapok címlapjaira, pedig ott lett volna a helye az új európai szélsőjobboldal néhány pártja október 23-i, bécsi találkozójának, ahol a pártok képviselői eldöntötték, népszavazást kezdeményeznek Törökország európai uniós csatlakozásának kérdéséről.

Nacionalisták összefogása

Az Osztrák Szabadságpárt, a flamand nacionalista Flamand Érdek, a dán Néppárt, az olasz Északi Liga, a Szlovák Nemzeti Párt és a Svéd Demokraták küldöttei egyelőre csak a szándékukat

jelentették be, amelynek megvalósítása nem lesz egyszerű. A liszaboni szerződés értelmében a polgári népszavazási kezdeményezéseknek számos feltételt kell teljesíteniük, s ezek jó része nem túl pontosan meghatározott. Az egyik legfontosabb kritérium az, hogy a petíciót a tagországok minimum egyharmadából összesen egymillió ember lássa el kézzel, s a kérdés csak ezután kerülhet egyáltalán az Európai Bizottság elé tárgyalásra. Az aláírók összegyűjtése még várat magára, de ha most tartanak a népszavazást, az EU állampolgárainak többsége kétség kívül „nem”-el szavazna Törökország csatlakozására.

A népszavazási kezdemé-

nyezésnek két okból is a címlapokra kellett volna kerülnie. Egyrészt, mert itt lenne az ideje, hogy számoljunk azzal az új erővel, amelyet az egyre erősödő, iszlám-fóbiás, nacionalista pártok jelentenek, és amelyeknek nem kevés közös vonása van az elmúlt időszak rejtőzködő náci mozgalmaival. Egyes európai országokban a szélsőjobboldal támogatottsága a 25 százalékot is elérheti, és ahol még nem éri el ezt a szintet, már ott is kétszámjegyű a szavazóinak számlékaránya.

Ravaszabb szélsőjobb

A szélsőjobboldali pártok kezdeményezése megnyugvást jelent azon kormányok számára, amelyek maguk is ellenzik a török csatlakozást, újabb akadályt állít viszont a további bővítés elé. A Törökországgal folyó tárgyalások már így is szinte holtpontra jutottak, és valószínűleg még jobban megkérdőjelezi majd a siker esélyét a népszavazás lehetősége. Olyan időkben,

amikor az iszlámenességgel jelentős mennyiségű szavazatot lehet elnyerni, senki nem akarhatja, hogy a szélsőjobboldal a közvetlen demokrácia eszközeivel élve további támogatókat gyűjtsön, kihasználva, hogy olyan témát talált, amely széles politikai spektrumon egyesíti a szavazókat – figyelmeztetnek politikai elemzők.

A kontinensen végigsöprő társadalmi elégedetlenségi hullámot meglóvalva a szélsőjobb a jóléti állam megteremtését, a protekcionizmus terjesztését és a muzulmánoktól féltett erkölcsi értékek védelmét összefogó politikai programot dolgozott ki. Az azt hirdető kellemes modorú, városias, modern gondolkodású új pártvezetőknek pedig a munkásosztály és a városi fiatalok jelentős rétegeit sikerült maguk mellé állítani.

Ezekkel a lépésekkel a szélsőjobb megmutatta, hogy ravaszabbá lett, taktikai képességei már nem korlátozódnak a keményvonalas politikázásra, és arra is képes, hogy elsőként használja ki a lissza-

boni szerződés új vívmányát, az uniós népszavazást.

Veszélyben a török modell?

Az új szélsőjobboldal tehát éppen csak most kezdi felborogtatni a „huszonhetek” politikai rendszerét, de ez még nem minden. A másik nagy problémát az jelenti, hogy komolyan mindez megbolygathatja az Unió működését is. Ez hamarosan látható lesz mind az Európai Parlamentben, ahol egyre több mandátumot szereznek meg, a Bizottságban és a Tanácsban, amelyekben folyamatosan növelik a befolyásukat a nemzeti kormányaikon keresztül, utóbbiaknak ugyanis sokszor rájuk kell támaszkodniuk, hogy megőrizzék a többségüket. Ez nem csak a jobb- és baloldal közötti kompromisszumok kialakítását nehezítheti meg, amely elengedhetetlen az Unió rendszeres működése szempontjából, de a föderációs törekvéseket is megakadályozhatja a szélsőjobboldali erők.

A népszavazási kezdeményezés nyilván tovább erősíti a bizalmatlanság légkörét, amely gátat vethet Európa fejlődésének. Az iszlámtól való félelem elretentheti az európaiakat attól a történelmi jelentőségű lépéstől, hogy szorosabb együttműködésbe kezdjenek Törökországgal, támogatva a világ legdinamikusabban fejlődő muzulmán országának demokratizálódását és világi kormányát. Ha ez a próbálkozás elbukik, akkor nem csak óriási piactól esik el az EU, de a kudarc alapjaiban megrendíti a török modell hitelességét, amely modellként áll a politikai iszlám uralta közel-keleti államok előtt.

A félelem most a legfőbb akadály, hogy létrejöhesse egy olyan föderációs unió, amelyre a közösségnek feltétlenül szüksége van, ha továbbra is bármilyen befolyást akar gyakorolni a világra, egy olyan korszakban, amikor a középhatalmakra már senki nem figyel – állapítják meg politikai elemzők. ◀

Lap-top

A nap címei. Hogyan vált hőssé Adrian Păunescu, *România liberă*.

Magyarázat. Némi magyarázatot ad a lap vezető anyagának felcíme: A közönség által szentté avatott költőt az értelmiségi elit nem ismeri el. Valóban, szó sincs róla, hogy a harsány rímfaragó akár megközelítette volna Eminescu, Lucian Blaga vagy Nichita Stănescu költészetét. Sikerét inkább annak köszönhetné, hogy rögtönző képessége és a jellegzetes román „tupeu”, vagyis élelmes pofátlansága, további zsigeri nemzeti kommunizmusa magával ragadta a tömegeket.

Ököri visszatérés. Ismét megmutatta magát a demokrata-liberálisok egyik alapembere, Cristian Boureanu. A *Jurnalul național* megírja, hogyan reagálta le Boureanu Traian Bănescu „két fundamentalista támogatójának”, Monica Macoveinek és Cristian Predának a viharos kirohanásait a PD-L kiskirályai, büntetett elő- vagy utóéletű meghatározó emberei ellen. Nos, Boureanu azt mondta, nem kommentálja kollégáinak kijelentéseit, „a bukaresti értelmiségi körökben más mentalitások érvényesülnek, mint a párt vezetőségében”, ám ez utóbbi „sokkal közelebb áll az emberekhez”. Vagyis a futtatott gazfickóhoz? De hát éppen ez a baj! Ugyanakkor – ezt már a *Cronica Română* hasábjain olvassuk – Cristian Boureanu PD-L-alelnök a párt választmányának ülése után kijelentette: nem merült fel Roberta Anastase, a képviselőház elnöke és Mircea Toader frakcióvezető leváltásának kérdése; „hogy világos legyen”, tette hozzá. Ismét: de hát éppen ez a baj! Nevezettek ugyanis teljeséggel alkalmatlanok, és ez nem csupán a parlamentnek és az országnak rossz, hanem a legnagyobb kormánypártnak is. Várjuk, hogy Boureanu bejelentse: nem volt szó arról, hogy a tanügyi törvényt jóvá kell hagyni a parlamentben...

A nap álhíre. Az államelnök megosztotta a törvényhozással egyik fantasztikus felismerését: a híres képviselőházi szavazatlopások, csalások, csúsztatások, lótolvajlások, átejtések, kibabrálsók mögött Sorin Ovidiu Vintu üzletember és sajtomogul áll.

Minden napra egy mondas

„A nagymesterek intelligensebben tévednek, mint ahogy másoknak igazuk van.”
Mérő László

Mellékhatás

Horváth István

Tükör helyett kút

A mai kutató távol áll attól, hogy közömbös tudós legyen. A magyar jellem vizsgálata az ő számára nem öncél. Őt igazában a magyar sors érdekli. Erről (...) már meg is van a maga elmélete. A magyar karakter fogalmi megragadására azért van szüksége, hogy ezt a sorselméletet tudományosan alátámaszthassa. Sors és jellem közt titkos összefüggést lát, s önkénytelenül is oly módszert keres, melynek segítségével a jellemet sorselméletének megfelelően rajzolatja meg. (...)

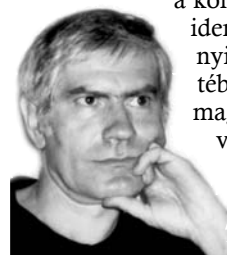
A magyar „nemzetkarakterológia” legjelentősebb előmunkálata Prohászka Lajos könyve: A vándor és a bujdosó. Prohászka német műveltségű gondolkodó, s figyelmét teljes erővel megragadta az a döntő befolyás, mellyel a német szellem és hatalom az európai magyar sorsot mindig fenyegette, s a mai világhelyzetben különösen fenyegetni látszik. (...) Prohászka elgondolásában a két jellem, magyar és német, valahogyan megfelel egymásnak, bizonyos értelemben szimmetrikusak. (...) Műve mégis szép és jelentős kísérlet, s erősen hatott is, kivált „szellemtörténezeink” ifjú gárdájára, akik maguk is német ígézet alatt állnak. Velük szemben viszont a költők és írók is mind sűrűbben eszmélkednek magyarságukról. Ők tudományos igény nélkül, rendszertelenül s töredezetten jegyzik le megfigyeléseiket s gondolataikat; kérdésük – „mit jelent magyar-nak lenni?” – inkább a sorsot kutatja. Mintha kutat használnának tükör helyett. Egy kicsit szédülnek. Néha mégis tiszta vonásokat látnak meg a mélyben, és bátran elmondják, amit láttak. Ilyen könyv az Illyés Gyuláé: Magyarok. (...)

Babits Mihály: *A magyar jellemről* (1939)

SZELLEMI DÉZÉS

A nemzet én vagyok...

A várva várt MÁÉRT kelet-közép európai aspektusban egyik legmeghökentőbb mozzanata az volt, hogy a szlovákiai Híd-Most pártot a szervezők (azaz a magyar kormány képviselői) nem hívták meg az értekezletre. Az érv, miszerint a Híd-Most meghívása esetén olyan nacionalista szlovák, szerb, román, ukrán pártok is igényt támaszthattak volna a meghívásra, akiknek van egy-két magyar szavazójuk is, nem áll meg a lábán. Ezek meghívását ugyanis a mindenkor szervezők azzal utasíthatnák el, hogy ezeknek a pártoknak a politikája éppen azt zárja ki, amire a MÁÉRT törekszik, azaz a határon túli magyarokra jellemző többségi identitások szabad képviselése. A Híd-Most politikája azonban éppen a kölcsönösen vállalt többségi identitás példaszzerű megnyilvánulása, ennek keretében ugyanis nem csak a magyarok vállalják a szlovákokhoz és a Szlovákiához való kötődést, hanem a párt szlovák képviselői is a szlovákiai magyarsághoz, implicite az egykori

Bíró Béla

és a mai Magyarországhoz való kötődést. Következésként, ha valakinek, hát nekik föltétlenül jelen kellett volna lenniük a tanácskozáson. Annál is inkább, mert a magyar kormány miniszterelnök-helyettese, Semjén Zsolt felvezetőjében hangsúlyosan Isten áldásában részesítette azokat a magyarországi kisebbségeket, akik kettős identitásukat vállalva anyaországaik állampolgárságát is felveszik. Sőt a nyugati diaszpóra vonatkozásában – nézetem szerint nagyon helyesen – még a magyar nyelv nem ismeretét sem tekintette a magyarsághoz való tartozás akadályának. A nemzeti érzelmek fenntartásának, illetve bizonyos nemzeti kultúrákhoz való kötődésnek a nyelvismeret hiánya valóban nem akadály. Én például egy kukkot sem tudok kínaiul, de ez nem akadályozott meg abban, hogy a Lao Ce vagy Konfuciusz tanait illetve Csü Juan vagy Li Taj Po költeményeit, s ezáltal a kínai kultúra jelentős részét gyerekkorom óta sajátomnak is tekinthessem. (Igaz, emiatt még nem fogok kínai állampolgárságért folyamodni.)

Az azonban mindenképpen meglepő, hogy az állampolgárság odaítélésénél már nem elegendő a felmenők egykori magyar állampolgársága, a magyar kultúrához és államhoz való ragaszkodás, hanem a magyar nyelv ismerete is megkívántatik. Igaz, hogy nem sok értelme lehet a magyar állampolgárságnak, ha valaki a magyar nyelvet nem ismeri vagy nem szeretné elsajátítani, de ezt okosabb volna a kérelmezőkre bízni.

Jogos az ellenvetés, hogy ezzel olyan románok, szlovákok, szerbek is magyar állampolgársághoz juthatnának, akiknek felmenői egykor a magyar királyság feldarabolásában meghatározó szerepet játszottak. Úgy vélem azonban, az a kár, amelyet ezek az újdonsült állampolgárok Magyarországnak okozhatnak, jóval kisebb, mint az a haszon, amit a határon túli magyar kisebbség és a többségi államok népessége közti közeledés vonatkozásában hajthatnak. Ahogyan Rudolf Chmel szlovák miniszterelnök-helyettes is többet használhat a szlovákiai magyarságnak, mint az értekezleten meghívottként jelen lévő Magyar Koalíció Pártjának teljes tagsága.

Magyar az, aki helyesli azt a politikát, amelyet a kormányzat folytat, vagyis aki rám szavaz.

Neo-NATO-lógia

A novemberi liszaboni NATO-csúcsra fájó foggal készül Ankara, hisz ez lehet a nem várt alkalom, amikor morogva, de színt kell vallaniuk: az Észak-atlanti Szerződés Szervezete jelent nagyobb vonzerőt, vagy Teherán. Liszabonban ugyanis szóba kerül annak az amerikai rakétavédelmi rendszernek a telepítése, amely – majd valamikor – Törökországból fogná ki az Iránból Európára dobált balisztikus rakétákat. Ankara pedig éppen most hengezte el rossz időzítésű gazdasági-összebujását Ahmadinezsád országával, ezzel pofára ejtve az Irán ellen szankciózó Európát és Amerikát. Az elhárító rendszer telepítése – ha megvalósul – kétlépcsős, meglehetősen ráérős folyamatot jelent, azt, hogy az amerikaiak mintegy két év alatt a Földközi-tenger északi részébe hajókról indítható Standard Missile 3 (RIM 161) ballisztikus rakéta-elhárító rendszereket juttatnak, s csak ezután következne a vélhetően 2015-ben elkészülő törökországi radarközpont építése. A ráérőség ellenére azonban a portugál fővárosban boldogító igent szeretnének hallani attól a török kormánytól, amely sajnos távolodó röppályára állt az ország szekularitását szavatoló hadvezetéstől, de közelíti a populárista, egyúttal az Erdogan-kormányt bebalzsamozó iszlámvehemenciához. Az éles globálpolitikai ellenfényben látható, hogy az Iránra szegezett rakétavédelem nem kívánatos a törököknek, és elkeseredetten igyekeznek becsületszóra bírni a Fehér Házat, hogy az erőltetett rendszer tulajdonképpen nem Izraelt védené Ahmadinezsádia ellen. Ellenkező esetben Ankarának nehéz közlelnie a Közel-Kelet feketebarány Teheránjához és Szíriájához, akkor is ha a Marmara-akció óta már élesen szembefordult Tel-Avivval és a saját eddigi regionális lázcsillapító-politikájával.

A sorok közt olvasva Liszabonban vélhetően arról is szó esik, hogy mennyire nevezhető a bipoláris világ kiszűrése után és a többpólusú világrend kialakulása közben modern, hatékony, lét-értelemmel rendelkező szervezetnek a NATO. Vagy, hogy az USA által egykor nyugat-európai anyagokból épített „páncélozott járműve”, amelyet a Varsói Szerződés Kelet-közép Európájának meghódítására, Moszkva külső tagállamövezetében küldtek, nem küszködik-e hosszú évek óta politikai, hadászati üzemanyag-hiánnyal. Kérdés, hogy mivel a szétszerelés bürokrácia szempontjából kényes, politikailag költséges, a NATO nem csupán egy lövegtoronyig beásott mozgásképtelen páncélos-e, amely csövét időnként még Oroszország, Afganisztán vagy éppen az iráni régió felé fordítja, de igazi hatékonysága már nincs...

Ady András

Harci készültség gumifronton

Kovács Zsolt, Sipos M. Zoltán

„Egyelőre úgy kerülgetik a vulkanizálóműhelyeket az autósok, mint rókák a szőlőt szüret előtt. Mindenki a jó fogásra spekulál” – számolt be az ÚMSZ kérdésére Covaci Mihály autószerelő, akit arról faggattunk, megnőtt-e a forgalom a kötelező gumibroncsra hírére. Mint arról hírt adtunk, az új KRESZ-szabályozás szerint november 1-jétől az autósoknak kötelező módon téligumikat kell szereltetniük gépkocsijukra, a hatóságok azonban csak a hónap második felétől büntetik a szabályszegőket. A lapunk által meglátogatott marosvásárhelyi vulkanizálóműhelyben érezhetően nőtt az érdeklődők száma, de vásárlásra még kevesen szánták el magukat. „Mindenki a gumik ára iránt érdeklődik, többen jelezték, hogy a napokban vissza fognak jönni. Arra számítottunk, hogy hétfőig indul az igazi roham, mert lejár a gumicsere türelmi ideje” – vélekedett az autószerelő.

Kis pénz, kis gumi

Sándor Zoltán sepsiszentgyörgyi vállalkozó szerint a meleg idő miatt maradtak el egyelőre az autósok. „Hosz-

A gumicsere az erdélyi megyékben átlagban 30-50 lejbe kerül, abroncsról függően

Fotó: Tófián Levente

szú évek tapasztalata, hogy az autósok akkor szánják rá magukat a cserére, ha beköszönt a hideg” – magyarázta Sándor. Mint elmondta, most még naponta egy-két kliens jelentkezik, de napokon belül meg fog tízszeresedni a gumivásárlók száma. Sándor Zoltán arra is felhívta a figyelmet, hogy sokan évekig használják téli gumibroncsaikat, addig, amíg teljesen el nem kopnak, ez pedig szabályellenes. Az új, márkás járművek tulajdo-

nosai általában új téli és nyári gumikat vásárolnak, de a használtautó-tulajdonosok olcsó, újrahasonított gumikat vesznek. Sándor Zoltán szerint a kispénzűek között nem ritka, hogy úgynevezett négy évszakos gumikat használnak, amelyek a szakember szerint nem elég biztonságosak, se télen, se nyáron.

Ennél a cégnél egy gumicsere 30, illetve 50 lejbe kerül, az abroncsok ára változik. A legolcsóbb „téliesítés” négy kerékre 500 lejből meg-

úszható, ha új gumikat vásárol a gépkocsi-tulajdonos, márkás autók esetében ez az összeg meghaladhatja a 2000 lejt is.

A KRESZ vámszedői

Kolozsváron szintén „készenléti állapotban” vannak a vulkanizálóműhelyek: a hétfőig itt is rohamra számítanak a mesterek. „Az idén alaposabban tájékozódunk az autótulajdonosok a csere előtt. Eddig volt, aki

csak két keréken cserélt abroncsot, hogy csökkentse a költségeit, most úgy látom, a többség fél az ellenőrzéstől, nem mernek az emberek ilyen áthidaló megoldásokhoz folyamodni” – mondta el lapunk kérdésére egy Monostor negyedi autószerelő műhely munkatársa. A kolozsvári vulkanizálók azt is elismerik, hogy „meglovgolják” az intézkedést, és felárat számolnak a kötelező jelleggel megvásárolt gumikra: idén akár 25 százalékkal is többet kell fizetni az abroncsokért, mint tavaly. A legolcsóbb gumik 200 lej körül megvásárolhatók, így egy teljes, négykeres csere eléri a 800 lejt. A középkategóriás áru 300 lejbe kerül, de van autógumi 600 lejért is. Használt gumit 80 lejért vásárolhatnak ezen a héten az autótulajdonosok, de az általunk felkeresett műhelyekben arra figyelmeztetnek: annyira megnőtt a kereslet, hogy hamarosan ezeknek is jelentősen nő az ára.

Azoknak, akik az ellenőrzések előtt szeretnék teli-ésíteni az autójukat, a kolozsvári mesterek azt javasolják, a következő napokban feltétlenül keressenek fel egy szakszervizt, mert a növekvő forgalom miatt csak előjegyzések alapján tudják ellátni a későn érkező ügyfeleket. ◀

Röviden

Állandóvá tennék a kamerázást

Térfigyelő kamerák elhelyezését sürgeti Kovászna megye rendőrpáncsnoka. Ioan Aron elmondta: a megye és Sepsiszentgyörgy bejáraitól illetve bűnözői szempontból stratégiai helyeken, például a vasútállomáson, a központi parkban elhelyezett térfigyelő kamerák jelentős segítséget jelentenek a bűnmegelőzésben. A rendőrpáncsnok ígéretet kapott az önkormányzatoktól: jövőre felszerelik a térfigyelő rendszereket.

Éhségstrájk a vízszámla ellen

Éhségstrájkba kezdett a 41 éves K.D. nagybányai lakos azért, mert ezer lejt számlázott ki számára a helyi vízszolgáltató vállalat az elmúlt három hónapra. A kétségbeesett nő tagadja, hogy több mint háromszáz lejes fogyasztása lett volna havonta és ügye mihamarabbi felülvizsgálatát kéri.

Államosítanak Szebenben

200 millió lejes kártérítést fizet a szállításiügyi minisztérium annak az ötezer tulajdonosnak, akiknek a házat a Szeben-Szászváros között épülő, 82 kilométeres autószertráda miatt államosítják.

Elszámoltat a szakszervezet

Baloga-Tamás Erika

► Gyors válságkezelést ígérnek az illetékesek Csíkszeredében, ahol a hét elején tüntettek a megyei kórház elégedetlen alkalmazottai, a helyi szakszervezet pontos elszámolást követel. A tüntetők azt sérelmezték, hogy hét hónapnyi késedelem után sem kapták meg az étkezési utalványaik, noha bérükből levonták az ezek után járó adókat.

A dolgozóknak nem jutott

Demeter Ferenc, a Hargita Megyei Sürgősségi Kórház menedzserigazgatója szerint hét végéig mindenkinek eljutnak az elmaradt utalványok. A késés okát az intézményvezető lapunk kérdésére azzal magyarázta, hogy az Egészségügyi Biztosító Pénztártól kapott pénzből először a fizetéseket, illetve az azok után fi-

zetendő járulékokat fedezték. Ebből az alpból biztosították azokat a kiadásokat is, amelyek a kórház folyamatos működéséhez szükségesek, étkezési jegyekre már nem „futotta”. Demeter elmondta: „Ez nem azt jelenti, hogy nem akarunk étkezési jegyet biztosítani a kórház alkalmazottainak, hanem egyszerűen nem kaptuk meg a nekünk járó teljes összeget a pénztártól”. Tegnap az illetékesek egyeztettek az Egészségügyi Biztosító igazgatójával és aligazgatójával is, akik megígérték, hogy két napon belül törlesztik adósságaikat. Arra a kérdésre, hogy mi a biztosíték a további késedelmek elkerülésére, Demeter Ferenc kitérő választ adott: úgy vélte, korai ilyen jellegű ígéreteket tenni.

Pontos számokat akarnak

A Hargita Megyei Sanitás szakszervezet tagjai szintén

egyeztetést sürgetnek az egészségügyi biztosító vezetőivel. „Mára kihallgatást kértünk Duda Tihamér igazgatótól. Szeretnénk egy kimutatást arról, hogy tulajdonképpen mennyi pénzt kapott a kórház szeptemberre és októberre, illetve mekkora lesz a novemberi keret. Ugyanakkor arra is kíváncsiak vagyunk, hogy lesz-e költségvetés-kiegészítés, mint ahogy azt a kórház vezetője ígerte” – figyelmeztetett a lapunknak nyilatkozó Nyulas Emma szakszervezeti vezető. Az érdekvédők a tavaly elmaradt 13. havi fizetés teljesítéséről is pontos információt kérnek az illetékesektől, amelynek teljesítéséhez ragaszkodnak az érintettek. Egy hónapban 20 munkanapra 20 darab, 8,71 lejes ebédjegy jár minden kórházi alkalmazottnak. Ez körülbelül 175 lej pluszsegítség jelent az alacsony fizetések mellett. ◀

„Fi-Poli” Kolozsváron

Sipos. M. Zoltán

► Első ízben tartják Kolozsváron a „FiPoli”-t, vagyis a Kárpát-medencei Fialai Politológusok konferenciáját. Az *Európa Közepén?! – Integráció, stratégiai partnerség és határon túli magyarok* című rendezvény szervezői a magyar-

országi Politológus Hallgatók Országos Egyesülete, a kolozsvári Magyar Politológus Hallgatók Társasága, az Integratio Alapítvány és a Kolozsvári Magyar Diákszövetség, a találkozó november 11-e és 13-a között lesz. A rendezvényen nem csak hazai diákok és előadók

vesznek részt, hanem magyarországi, szlovákiai és szerbiai szakértők is. A konferencia két témával foglalkozik: Magyarország soron következő EP-elnökségével, valamint az új nemzetpolitikával – tájékoztatta az ÚMSZ-t Toró T. Tibor, az Integratio Alapítvány ügyvezetője. ◀

HIRDETÉS

Compania de Teatru
ARADI KAMARASZÍNHÁZ
prezintă
bemutaja

Interetnikai Színházi Fesztivál

Festivalul Interetnic de Teatru

2010 november 8-15.

17 teatre 17 spectacole
traduse în limba română

Röviden

Javuló mérleg

Az év első kilenc hónapjában 3,45 százalékkal csökkent a román kereskedelmi mérleg deficitje az előző év hasonló időszakához képest, így megközelítve a 6,9 milliárd eurót – írta a *Mediafax* az Országos Statisztikai Hivatalra hivatkozva. A javulás elsősorban annak köszönhető, hogy az export nagyobb ütemben növekedett, mint az import.

Szélessávú előnyök

A szélessávú internetes kommunikáció jelentőségéről beszélt tegnap Moldován József, a Távközlési és Informatációs Társadalom Minisztériumának államtitkára azon a konferencián, amelyet a bukaresti a Kábelszolgáltatók Egyesülete szervezett. „A harmadik évezred elején az európai kormányok is felismerték a közös társadalom-modernizációs érdekeket, és azt, hogy ezek a gazdaságfejlesztés szolgálatába állíthatók” – fejtette ki az államtitkár.

Elapadt a tej

Szeptemberben 5,6 százalékkal esett vissza az országban a tehéntej hozama az előző hónaphoz képest, ám a csökkenés tavaly szeptemberhez viszonyítva még nagyobb: 6,6 százalékos – írta az *Agerpres* az Országos Statisztikai Hivatalra hivatkozva. Augusztushoz képest ugyanakkor több mint száz százalékkal növekedett az importált tej mennyisége, melynek köszönhetően emelkedett a gyártás néhány tejtermék, köztük a vaj, tejföl, sajt, készítmények esetében.

Vetkőztetik a boltokat

A bolti terméklopások számának a romániai NewYorker áruházlánc legnagyobb veszteségének – nyilatkozta a *Mediafax* szerint Mihai Şindrilaru, a cég vezérigazgatója, aki szerint a jelenség az országban jelenlévő összes textilipari vállalkozásra jellemző. A cégvezető arra is rámutatott: a lopások száma egyenes arányban nő a városok méretével, az áruházi szarkák pedig nem saját használatra, hanem viszonteladásra „dolgoznak”.

Luxus lesz a csoki

Húsz év múlva az aranyt is megközelítheti a csokoládé ára, így egy középkeresetű átlagpolgár számára csak nagy anyagi erőfeszítések árán lesz hozzáférhető egy táblányi az ingyencsokiból – írta a *The New Zealand Heraldra* hivatkozva a *Mediafax*. A lap által megszólaltatott szakértő azzal érvelt: mivel a kakaótermesztők nem kapnak állami támogatást, az értékes cserjék előregednek, az újabbak telepítése pedig évekre telik.

Növekszik a lejéhség

Szakács Zsuzsanna, Totka László

► Az elmúlt években kellemtelenségként megélt árfolyamingadozások miatt a román lakosság egyre nagyobb érdeklődéssel fordul a lejalapú hitelek felé. A hitelpiac jelenlegi legnagyobb vesztesei az úgynevezett egzotikus pénznemek, mint a japán jen vagy a svájci frank, ez azonban nem vet árnyékot az euróban felvett kölcsönökre – mutatott rá az *InfoStatistici.ro* piackutató felmérése. Épp ellenkezőleg: míg a nemzeti valuta vonzóbbá válik azáltal, hogy látszólag nullára csökkenti az árfolyamváltozásokból származó rizikót, sokan kitartanak a devizakölcsönök mellett, mivel stabilabbnak látják ennek jövőbeli alakulását. A valutahiteleseket (elsősorban az euróban eladósodni kívánókat) az is külön ösztönzi, hogy pár év múlva esedékessé válik Románia euróvezetkezései csatlakozása, ami pedig kötelezővé teszi majd a törlesztőrészek euróba való átszámolását.

„Valóban felerősödött a lejhitel iránti igény, ami annak köszönhető, hogy az elmúlt időszakban megnőtt a fogyasztási cikkek iránti kereslet – erősítette meg az ÚMSZ-nek Diósi László, az OTP Bank romániai vezérigazgatója. – A román állampolgárok racionálisan döntve a jelzáloghitelre még mindig euró alapon, a rövid távú hiteleket, mint például a folyószámlahitel, hitelkártya, személyi- vagy áruvásárlási kölcsön pedig lej alapon veszik igénybe. A jelenlegi trend azt jelenti, hogy felélénkült a kereslet a fogyasztási hitelek irányába,

A csökkenő jövedelmek és növekvő árukereslet élénkíti a lejalapú hitelek iránti érdeklődést

Fotó: archív

azzal egyidőben, hogy a háztartások a csökkenő jövedelmek miatt kevesebb forrással rendelkeznek és a korábbi fejlesztéseket nem tudják önerőből elvégezni, mint például autó- vagy hűtővásárlás.”

Az euró elkerülhetetlen?

Mint ismeretes, Románia euróvezetkezései csatlakozása 2015-re várható, a Román Nemzeti Banknak (BNR) pedig az euró bevezetése előtt két évvel már meg kell határoznia egy árfolyamot, mely alapján a folyamatban levő lejhitelket euróra számolják át. „A konvertálás irányadó árfolyamát a nemzeti bank a kormánnyal, az Európai Unióval, illetve a piacokkal összhangban hozza meg” – magyarázta a napokban Mugar Isărescu jegybanki kormányzó a *NewsIn*-nek, hozzátéve: ez

az érték nem feltétlenül marad egy örökérvényű árfolyam. Érdeklődésünkre, hogy az OTP pénzügyintézetként foglalkozik-e már legalább elméletileg a hitelek euróra való konvertálásával, a bankvezér elismerte, hogy Románia euróvezetkezései csatlakozását olyan messze érik, hogy érdemben nem tárgyalták még a kérdést.

„A rögzítés egy nagyon kényes időszak, különösen az egyensúly megőrzése miatt. Pontosan el kell találni, mit indokol a gazdaság ereje” – fogalmazott Diósi László. Példaként Szlovákia eurózonához való csatlakozását hozta fel, amikor hir-

telen annyira erős lett az ország fizetőeszköze, hogy a lakosság külföldre járt vásárolni, viszont a külföldiek már nem jártak színi Szlovákiába, ami egyáltalán nem tett jót az ország gazdaságának a válság közepete. A vendéglátó iparuk teljesen csődbe ment és a határmenti üzletek is nagyon küszködtek.

„Vissza a lejhez”

Radu Golban, pénzügyi ügyekben kutató közgazdász a napokban arra hívta fel a román politikai és pénzügyi döntéshozók figyelmét, hogy foglalkozza-

A pénznek nincs nemzetisége

Míg a jelenleg kihelyezett, húszezer lej fölötti euró alapú hitelek összértéke lejben kifejezve meghaladja a 156 milliárdot, a lej-kölcsönök összértéke mindössze 88,6 milliárdra emelkedik – írta a *Mediafax* a jegybank adataira hivatkozva. Az év első kilenc

hónapjában hat százalékkal emelkedett az euró-kölcsön, 1,65 százalékkal pedig a lej-kölcsön iránti érdeklődés az egy évvel korábban mért szinthez képest – ugyanakkor közel 4,5 százalékkal kevesebben fordultak a dollárhitel felé.

Mégsem hibernál a roncsautó-program

Bár tovább élnek az értékjegyek, januártól emelkedik a légszennyezési adó

ÚMSZ

► Mivel jelenleg több mint harmincezer fel nem használt roncsautó-értékjegy van a piacon, a programot lebonyolító Környezetvédelmi Minisztérium 2011. január 31-ig meghosszabbította ezek leadásának határidejét. „Fontos, hogy azok a polgárok, akik fel akarják használni a régi autójuk ellenértékében kapott értékjegyeket, élhessenek ezzel a lehetőséggel – jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján Borbély László tárcavezető, kiemelve, hogy az intézkedés a minisztérium egyik legsikeresebb programjának bizonyult. – Jelenleg elemezzük az új autó vásárlásakor felhasználható értékjegyek számának növelését, valamint ezek értékének 3800 lejről 3000 lejre való csökkentését.” A környezetvédelmi tárca jövő héten táncszókozást folytat a hazai au-

tógyártókkal, és annak alapján dönt a program jövő évi folytatásáról, mely a tervek szerint 2011 februárjában startolna újra.

„Míg a régi roncsautó-program keretén belül 2009-ben alig 32 ezer szennyező gépkocsitól sikerült megszabadítanunk az országos autóparkot, addig idén a módosított program keretén belül 181

ezer régi autót sikerült kivonunk a forgalomból” – hangsúlyozta Borbély László. A tárcavezető kiemelte: 2010-ben, a gazdasági megszorítások évében az intézkedés hathatósan segítette a hazai autógyártókat. A környezetvédelmi alpból finanszírozott értékjegyek segítségével idén több mint 53 ezer új gépkocsit vásároltak a polgá-

rok, melyből több mint 23 ezer hazai gyártmányú gépkocsi – a program eddig 722 millió lejt emésztett fel.

Mivel az eredeti kiírás értelmében november végén lejárt volna az értékjegyek érvényessége, kedvezőbb ajánlatok reményében sokan az utolsó pillanatra halasztották az adásvétel lebonyolítását. A román lapok a napokban arról számoltak be, hogy a roncslepeken megélénkült a jegyek iránti kereslet, ami az üzérkedést is bátorította – mely oda vezetett, hogy az árak emelkedésnek indultak.

Borbély László tegnap azt is kilátásba helyezte, hogy január elsejétől az Euró 5-ös kategóriába tartozó gépkocsi sem mentesülnek a légszennyezési adó alól, a többi járműkategória tulajdonosai pedig 25 és 50 százalék közötti illetékemelésre számíthatnak. A *HotNews.ro* in-

formációi szerint könnyítésben reménykedhetnek ugyanakkor mindazok, akik elektromos, vagy hibridjárműveket vásárolnak: a minisztérium esetükben teljes mértékben eltörölné az illetékfizetést, hogy ezzel is ösztönözze a környezetkímélő technológiák elterjedését.

A miniszter által felsorolt példák alapján az adóemelés a tervek szerint a következőképpen fog alakulni: egy egyéves, 1400 köbcentis motorral rendelkező Euró 4-es gépkocsi eddig 380 eurónak megfelelő illetéke 483 euróra emelkedne. Egy ugyanakkora kapacitású, hétéves Euró 3-as szennyezési illetéke a mostani 673-ról 998 euróra növekedne – azon Euró 2-es autók tulajdonosainak pedig, akik tízéves járgányaik után eddig 1616 eurót fizettek, ezentúl 2428 eurós adóval kell számolniuk. ◀

Míg más kategória drágul, az elektroautó mentesülhet az adó alól

„Ingyen-nap” a múzeumban?

Szociáldemokrata politikusok kezdeményezésére minden hónap első szombatját nyílt napra avatnák a múzeumokban. A kormánypárti honatyák és a szakmabeliek azonban nem támogatják az ötletet.

Farkas István

▶ A szenátus jóváhagyta azt a szociáldemokrata törvényjavaslatot, mely szerint minden hónap első szombatján a diákok és egyetemisták ingyenesen látogathatnák a múzeumokat, emlékházakat, kiállításokat. A tervezetet a képviselőháznak is meg kell szavaznia ahhoz, hogy érvénybe lépjen.

A kormány ellenzi

„Bár jól hangzó indítvány, a kormány és a kormánypártok nem fogják támogatni, így nagy az esélye annak, hogy a képviselőház két-három hét múlva esedékes döntése negatív lesz” – fogalmazott lapunk megkérésére Bokor Tibor. Az oktatási és kulturális szakbizottság RMDSZ-es tagjának érvelése szerint magánkézben lévő intézményeket nem lehet kötelezni arra, hogy ingyenességet biztosítsanak a fiataloknak. A szenátor emlékeztetett, a szociáldemokraták kezdeményezését a tanügyi törvénybe is belefoglalták. „Am a tanügyi törvény tervezetében a diákok és egyetemisták ingyenes múzeumlátogatási lehetősége kizárólag az állam által támogatott intézményekre vonatkozik. A jogszabály szerint az állam által rendezett vagy támogatott sportrendezvényeken is ingyene-

A kormánypártiaknak és a szakmabelieknek sem tetszik, hogy a PSD a szombati napfénybe tenné a múzeumok éjszakáját. Fotó: Tofán Levente

sésére Bokor Tibor. Az oktatási és kulturális szakbizottság RMDSZ-es tagjának érvelése szerint magánkézben lévő intézményeket nem lehet kötelezni arra, hogy ingyenességet biztosítsanak a fiataloknak. A szenátor emlékeztetett, a szociáldemokraták kezdeményezését a tanügyi törvénybe is belefoglalták. „Am a tanügyi törvény tervezetében a diákok és egyetemisták ingyenes múzeumlátogatási lehetősége kizárólag az állam által támogatott intézményekre vonatkozik. A jogszabály szerint az állam által rendezett vagy támogatott sportrendezvényeken is ingyene-

sen vehetnek majd részt a fiatalok” – magyarázta Bokor.

Másra kellene költeni?

„Így első hallásra teljesen rendben van ez” – nyilatkozta Gyarmati Zsolt, a Hargita Megye Tanácsa felügyelete alá tartozó Csíki Székely Múzeum igazgatója, aki az ÚMSZ-tól értesült a szociáldemokrata politikusok kezdeményezéséről. „A székely múzeum a nyitott kapuk műzeuma, és ennek az elvnek a szellemében cselekszünk, és ezért üdvözlök minden ilyen jellegű kezdeményezést” – jelentette ki. Hozzátette azonban: kételkedik abban, hogy

az így elmaradt bevételüket a kormány pótolni tudná. Arra a kérdésünkre, hogy egy ilyen kezdeményezés pozitív irányba befolyásolná-e a diákok és egyetemisták múzeumlátogatási kedvét, Gyarmati kijelentette: az ingyenesség e tekintetben nem mérvadó. „Ha jó egy kiállítás, ha a múzeum rendezvénye pezsgő, innovatív, a diákok tömegesen látogatják. Ha valaki száraz, klasszikus programkínálattal jön elő, akkor a diák sem pénzért, sem ingyen nem fog elmenni” – hangsúlyozta az ÚMSZ-nek a Csíki Székely Múzeum igazgatója, aki szerint az ilyen jellegű kezdeményezé-

sek helyett „az ellenzék sokkal jobban tenné, ha megnövelné a Román Nemzeti Kulturális Alap neveltséges költészetetési keretét”.

„A múzeumok törvények nélkül is tudják azt, hogy bizonyos esetekben ingyen kell beengedni a látogatókat” – kommentálta a szociáldemokrata kezdeményezést Dávid Bíborka, a Csíki Székely Múzeum PR-menedszere. Példaként említette az Ezer Székely Leány Napját, amikor ingyen engedték be a székely ruhába öltözött látogatókat, és volt olyan nap is, amikor több mint kétezer látogatót engedtek be ingyen. ◀

Rács mögül a színpadra

Tizenkét börtön és nevelőintézet lakói vették birtokukba hétfőtől a bucaresti Nottara Színház színpadát. A csütörtökig tartó II. Fogvatartottak Színházi Fesztiválja egyedülálló esemény a világon.

F. I.

▶ A megszokott szabadságról című – Slawomir Mrozek abszurd drámáját, *A nyílt tengert* feldolgozó – színdarab nyitotta hétfőn a II. Fogvatartottak Színházi Fesztiválját Bukarestben. Tegnapi szatmárnémeti fegyintézet Kapu nevű társulata lépett színre, Radu Botar színész által rendezett *A kíséret* című darabban.

A román főváros világszinten is unikumnak számító eseményén az ország 12 börtönének (többek között a nagyváradi, besztercei, szamosújvári, galaci fegyintézetek) és nevelőintézetének közel száz lakója mutatja meg azt, hogy bár vétettek a társadalom törvényei ellen, a művészi szabadságtól nem lehet megfosztani őket – tudta meg lapunk a szervezőktől.

„A Fogvatartottak Színházi Fesztiválja el szeretné érni azt, hogy megértse a szabad emberekkel, hogy a börtönben lévők nem szakadtak le végérvényesen a társadalomról, és pont a művészet az egyik eszköz arra, hogy újra be lehessen őket kapcsolni a társadalom körforgásába” – nyilatkozta lapunknak Cristina Stan, a fesztivált társzervező A.R.T. Fusion Egyesület munkatársa.

A fesztivál koordinátora hozzátette: az esemény kiemelt célja, hogy a társadalom által könnyen értelmezhető formába öntse a börtönlakók sajátos világát, a környezet által meghatározott művészeti módszereiket.

„A fesztivál megszervezésének ötlete mintegy öt évvel ezelőtt indult a Büntetés-végrehajtási Intézetek Országos Igazgatóságától (ANP), viszont a rendezvényeken csupán három-négy intézet műkedvelői mutatkoztak be” – elevenítette fel a Fogvatartottak Színházi Fesztiváljának születését Cristina Stan. Elmondta, hogy az A.R.T. Fusion Egyesületet a

tavaly kereste meg az ANP és kérte fel az együttműködésre – a fesztivál akkor nőtte ki magát többnapos rendezvényre.

„Nagyon boldogok, hogy színpadon lehetnek és a színjátszás által kimutathatják azt, hogy annak ellenére, hogy bűnözőknek vannak kiálta, ők is érző lelkek” – foglalta össze a börtönlakó színjátszók magatartását Stan, aki szerint az elítéltekhez hasonló lelkesedés tapasztalható a nézőtérben is, ahol különleges atmoszféra uralkodik.

Arra a kérdésünkre, hogy tervezik-e kiterjeszteni a fesztivált az ország határain kívülre is, az A.R.T. Fusion munkatársa elmondta, hogy az ötlet bár óriási lehetőségeket rejt magában, rengeteg munkát igényel.

„Nagyon nehéz leszervezni az ország különböző pontjairól érkező elítéltek őrzését, elszállásolását stb. ezért maradt el az idei fesztivál nemzetközi jellege, de dolgozunk azon, hogy külföldi börtönök színjátszó rabjait is meghívjuk – ehhez viszont feltétlenül szükségünk van az Igazságügyi Minisztérium támogatására” – fejtette ki lapunknak a Fogvatartottak Színházi Fesztiváljának koordinátora. ◀

Börtönlakó az EFA-díjért

ÚMSZ

▶ George Piştereanu fiatal román színész is versenyzik az Európai Filmakadémia (EFA) legjobb színésznak járó elismeréséért, melyet december 4-én adnak át az észtszaki Tallinnban. Florin Şerban az idei Berlinálén Ezüst Medve- és Alfred Bauer-díjjal elismert *Ha fűtyülni akarok, fűtyülök* című filmjének főszereplője olyan neves színészekkel kell „megküzdjön”, mint a skóciai Ewan McGregor, a svéd Jakob Cedergren vagy a spanyol Luis Tosar.

George Piştereanu a második román színész, akit EFA-díjra jelöltek – 1988-ban Dorel Vişan, szállt ringbe Mircea Daneliuc *Jacob* című filmjének főszereplője-

ként. Három évvel ezelőtt Cristian Mungiu *4 hónap, 3 hét, 2 nap* című alkotását választották Európa legjobbjának. Az EFA díjaiért egyébként Radu Mihăileanu is versenyben van, ő a *Koncert* című film forgatókönyvéért kaphat elismerést. Amint arról lapunkban számoltunk, a legjobb filmnek járó elismerésért a *Szellemliró* (rendezte: Roman Polanski), az izraeli *Libanon* (r. Samuel Maoz), az Arany Medve-díjas török-német *Méz* (r. Semih Kaplanoglu), a spanyol-argentin *Szemekbe zárt titkok* (r. Juan José Campanella), a német *Soul Kitchen* (r. Fatih Akin), valamint a francia *Emberekről és istenekről* (r. Caroline Champetier) című alkotások vannak versenyben. ◀

A civilben is börtönjárt Piştereanu Románia harmadik EFA-díjasa lehet

Röviden

Román zenedömping a rádiókban?

Hallgatólagosan elfogadta a képviselőház azt a jogszabály-tervezetet, amely kiemeli, hogy a romániai rádióadóknak műsoridejük 40 százalékban román zenét kell sugározniuk – az ügyben azonban a szenátus tölti be a döntő fórum szerepét. Az audiovizuális törvényt is módosító tervezetet Raluca Turcan, Brânduşa Novac (PD-L), Victor Socaciu, Mădălin Voicu (PSD) és Cristian Țopescu (PNL) dolgozta ki. A sugárzási időbe nem számítódik bele a sportközvetítéseknek, a híradóknak és a reklámnak szentelt idő.

Houellebecq-é a Goncourt-díj

Michel Houellebecq kortárs író (*képiünkön*) kapta meg a legrangosabb francia irodalmi díjat, a Goncourt-t *A térkép és a felségterület* című regényéért. A sokáig a francia irodalom fegyverekének számító Houellebecq-nek könyvével egyaránt sikerült

meghódítania az irodalmi életet és a nagyközönséget is. A több mint száz éves hagyománynak megfelelően a párizsi Drouant étteremben üléselő zsűri bejelentése szerint 1 perc 25 másodperc alatt hét igen szavazattal két nem ellenében döntött Houellebecq regénye mellett.

Hatvan év díjazott fényképei Vásárhelyen

A Nemzetközi Fotóművészeti Szövetség (FIAP) által díjazott romániai fényképészek munkáiból nyílt kiállítás Marosvásárhelyen. A tartalon 39 szerző 131 munkája tekinthető meg – a kiállítás témája nem kötött, van színes és fehér-fekete is, portré, tájkép, akt és mindenféle tematikájú fotó. A FIAP-ot 1950-ben Svájcban alapították 15 ország autonóm fotográfusai. Mára több mint 80 ország tagja.

Triók triója a csíki zenesuliban

Ma este 18 órától a csíkszeredai Nagy István Művészeti Szakközépiskola aulájában lép fel a Romaniano Piano Trio. A világhírű román zeneszekből álló csapat (Alexandru Tomescu, Horia Mihail, Răzvan Suma) 13 városban tart hangversenyt a Music on turné keretén belül. Az új zenésznemzedéket képviselő hármas Maurice Ravel *a-moll* trióját, valamint Antonin Dvorák *e-moll* trióját (*op. 90 „Dumky”*) adják elő.

CSÜTÖRTÖK
2010. november 11.

A nap filmjei

TV2, 22.20

Kótyagos szerelem

Barry egyszerű fickó, magába forduló alkot. Képtelen feloldódni mások társaságában, ugyanakkor nem ritka a váratlan dühkitörés nála. Leginkább a munkája érdekli. Emellett gyűjti a pudingos dobozokon lévő kuponokat, remélve, hogy egyszer megnyeri a fődíjat. A nők terén a hét nővére tölti ki az életét, meg a telefonszex. Egyik nap azután minden megváltozik.

Prima Tv, 23.30

Időstoppolók

Zak a lehető legunalmasabban tengeti napjait. Egészen addig, míg rá nem lel egy szerkezetre, ami megállítja az időt. Eleinte remek szórakozásnak tűnik az egész, ám hamarosan rájön, nem egyedüli élvezője a mozdulatlanságnak. Akik jobban ismerik a hihetetlen időjelzőt, úgy gondolják, hogy az egész világ feletti hatalom van annak a kezében, aki az eszközt birtokolja.

VIASAT3, 0.30

Blöff

A gyémántokra specializálódott, minden hájjal megkent ékszertervrajz, Franky Four Fingers, miután teljesítette legfrissebb megbízatását New Yorkba indul, hogy szállítsa az árut főnökének, Avinek. Útközben azonban megáll Londonban, ahol apróbb brilleket kell kézbesítenie megbízója ügyfeleinek. Boris, egy szélhámos orosz ráveszi Frankyt, hogy fogadjon egy illegális bokszmeccsben.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közlekedés 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó, Hítvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenei üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.20 Benézünk hozzátok 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Második esély (am.-mex.-kol. sor.) 9.50 Derrick (krimisor.) 11.00 Család-barát 11.55 Európai kóstoló 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.15 Kikötő - Friss 15.25 Clipperton, a rejtélyes sziget 15.55 Fejezetek Magyarország közlekedéstörténetéből 16.25 Magyar első 16.40 Krisztus szolgálja: Szent Márton 17.40 "Így kiáltok én lengyel föld fia" 18.15 Térkép 19.00 Híradó 19.35 Mese 19.55 Mussolini és én, Galeazzo Ciano (olasz-amerikai-francia sorozat) 21.00 Híradó 21.15 Közbeszéd 21.40 Giuseppe Verdi: Traviata (operaf.) 23.35 Diplomata vadász (magyar sor.) 0.25 Sport hírek 0.30 Váltó 0.45 EtnoKlub (ism.) 1.55 Kikötő - Friss (ism.) 2.15 Híradó (ism.) 2.35 Élő népzene

TVR 1

7.00 Reggeli híradó 9.00 Szerelmi bizonyíték (sor.) 10.10 100%-ban garantált (ism.) 11.00 Világutazó 11.15 A mágikus szem (ism.) 12.15 Életre szóló utazó (ism.) 12.45 A legendás doktor Hur Jun (ism.) 13.45 Ragadós történetek kicsiknek 14.00 Hírek 14.45 Egyszerűen ízetes 14.50 A bor románul 14.55 Nagy emberek a TVR-ben 15.30 Akzente 17.00 Közérdek 17.30 Egy könyv minden hétre 17.45 Jocker, Loto 5 /40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás 18.00 Hírek 18.30 A legendás doktor Hur Jun (sor.) 19.30 Világutazó 19.40 Sport 20.00 Hírek 20.40 A nap témája 21.00 Itéld meg te! 22.00 A bor románul 22.10 Kifulladásig Los Angelesben (am. akcióf., 1983) 0.00 Tina Turner koncert 1.00 Én, az állampolgár (ism.)

VIASAT 3

8.55 Gyilkos sorok 9.55 Egy kórház magánélete (isméltés) 10.55 Doktor House (sorozat) 11.55 Houdini - A halál cimborája (amerikai filmdráma) (isméltés) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI (sorozat) 17.00 Egy kapcsolat szabályai (sorozat) 18.00 Feleségszere 19.00 A médium (sorozat) 20.00 Doktor House (sorozat) 21.00 Jóbarátok (sorozat) 21.30 CSI (sorozat) 0.30 Blöff (angol-am. akció-vígjáték)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel 10.00 Úditó Szilágyi Tibor műsora 10.55 Nappali 13.01 Híradó 13.18 Sport hírek 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Szomszédok (magyar sorozat) 14.35 Slovenski Utrinki 15.05 Rondó 15.35 Ájtáró 16.00 A karthausi fia 16.30 Az öröklét örök vágya (dokumentumf.) 17.30 Híradó 17.40 Körzeti híradó 17.55 Teadélután 18.35 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.) 19.40 McLeod lányai (ausztrál sorozat) 20.30 Híradó este 20.55 Sport hírek 21.05 Jelfogó 22.05 Az Este 22.35 Túl gazdag - Doris Duke titkos élete (amerikai minisorozat) 0.05 Barangolások öt kontinensen 0.30 Prizma 0.45 Hírek 0.50 Sport hírek 1.00 Ez történt Ma reggel (ism.) 2.45 Összhang

TVR 2

7.00 Anya az állatorvos (német sorozat) 8.10 Tonomat DP 2 - szórakoztató műsor 10.00 Szabad a szembejövő sáv (ism.) 11.00 Vallomások 12.00 Hírek, időjárásjelentés 12.30 Biznisz óra (ism.) 13.30 Teleshopping 14.30 Együtt Európába 15.30 Parlamenti pártok fóruma 16.00 Anya az állatorvos (német sorozat) 17.00 Hírek, időjárásjelentés 17.30 Vallomások 18.30 Bazár 19.00 Biznisz óra 20.00 Szabad a szembejövő sáv 21.00 Esküdt ellenségek (amerikai krimisorozat) 22.00 Hírek, sport, időjárásjelentés 23.00 A Donnelly klán (ausztrál krimisorozat) 0.00 IT zon@ (ism.) 0.30 Különleges hadműveletek (ism.) 1.00 Vallomások (ism.) 2.00 Biznisz óra (ism.) 3.00 Tonomat DP 2 - szórakoztató műsor (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.05 Tenisz bajnokok ligája (live) 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan (live) Mihai Mironica és Radu Banciu műsora 17.00 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling WWE PPV Bragging Rights 1.00 Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Srpski Ekran 10.25 Unser Bildschirm 10.55 Körzeti magazin 11.45 Régi magyar viselet 12.30 Most a Buday! 13.01 Híróra 13.02 Híradó 13.16 Sport hírek 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Az irodalom nyelve 14.50 Örömeik kertje 15.10 Sírjaik hol domborulnak... 15.35 Bűvölet (sor.) 18.15 Magyar retro 19.10 Ájtáró 19.35 Sherlock Holmes, a mesterkopó 20.00 "Életcélok - hitvallások" 20.05 Házaspárba (olasz sor.) 21.00 Híradó este 21.25 Sport hírek 21.30 Házaspárba (olasz sor.) 22.25 Erkel: Bánk bán 0.40 Záróra 1.30 McLeod lányai (ausztrál sor.) 2.15 A Silla királyság ékköve (dél-koreai sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.) 7.00 ProTv hírek, sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Szélvihar (amerikai-kanadai katasztrófa film, 2004) (ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTv hírek, sport 13.30 Ne vessz csak (am. vígjáték sorozat) 14.00 Elátkozott sors (kanadai thriller, 2003) 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 20.45 Román Kupa: Rapid-Steaua labdarúgó mérkőzés 23.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 23.30 Dexter (amerikai sorozat) 0.30 Román Kupa: Rapid-Steaua labdarúgó mérkőzés (ism.)

ACASĂ

9.45 Rosalinda (sorozat) 11.15 Elátkozott paradicsom (sorozat) 12.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 14.00 Marina (sor.) 15.15 Viktória (sorozat) 16.30 Rosalinda (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 19.30 Tiltott gyümölcs (sor.) 20.30 Szerelmek és becsület (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 Hét bűn (sorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 ittHON (ism.) Belföldi utazási magazin 7.25 Fókusz (ism.) Közzszolgálati magazin 7.55 Reggeli Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (arg. sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.15 ASZTRO Show 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.35 Karácsonyi szerelem (am. rom. vígj., 2004) 17.20 A szerelem rabjai (argentini sor.) 18.25 Döglött akták (amerikai krimisor.) 19.30 RTL Klub Híradó 20.05 Vacsoracsata 21.05 Fókusz 21.40 Barátok közt (magyar sorozat) Közben: RTL-hírek 22.20 Gálvölgyi-show - November 22.00 Kész Átverés! Utána: RTL-hírek 0.10 Házon kívül - Heti magazin 0.40 Ments meg! (amerikai sorozat) 1.40 Reflektor - Sztármagazin 1.55 Infómánia

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport 8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani műsora 10.00 Sajtószemle - Mircea Badea-val 11.15 2012 - Végzetes robbanás (amerikai katasztrófa film, 2009) 13.00 Híradó, Sport 14.00 Egy rémrendes család (amerikai sorozat) 14.30 Kikezdesz a szökékel? (ism.) 16.00 Híradó, Sport 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.30 A nagy győztes - (reality show) 22.00 Vad nárcisz (román sorozat) 23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora 1.00 Mesterek (hongkongi-amerikai akciófilm, 1989) 2.45 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)

FILM+

8.05 Az eltakarított (angol vígjáték) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 Hullámok szárnyán (amerikai vígjáték) 14.55 Vinny, az 1 ügyő (amerikai vígjáték) 17.05 Mindent bele, fiú! (olasz akció-vígjáték) 18.50 Hyperion - Az égháború (am. akciófilm) 20.30 Gyilkos cápa vs. óriáspolip (amerikai akciófilm) 22.10 A Mars szelleme (amerikai sci-fi akciófilm) 23.55 Fagyhatár (amerikai akciófilm)

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon! 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz - Telefonos játék 11.20 Teleshop 12.45 Három pacák és az idegek (am. vígj., 2001) 14.25 Kvíz - Telefonos játék 15.50 Megamánia (ism.) 16.25 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.) 17.30 Marina (mex. sor.) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények 20.05 Ezek megőrültek! Elvan a celeb, ha játszik! 21.10 Aktív 21.45 Jóban Rosszban (magyar sorozat) 22.20 Kótyagos szerelem (amerikai romantikus vígjáték, 2002) Közben: Kenósorsolás 23.55 Megamánia (talk show) 0.25 Divatkréator (magyar f.) 0.55 Bostoni halottképek (amerikai krimisorozat) 1.50 Tények Este 2.20 EZO.TV 3.15 Eureka (am. sor.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera 7.30 Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) (ism.) 8.20 Sport Florentinával 8.30 Teleshopping 9.15 Az elátkozottak utazása (angol filmdráma, 1976) (ism.) 11.30 Mondenii Show 12.00 Ház, építés, design 12.30 Teleshopping 13.15 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Az elátkozottak utazása (angol filmdráma), 2. rész 16.00 A cseresznye a tortán 17.00 Lököttek (román vígjáték sor.) (ism.) 18.00 Hírek, sport 19.00 Fókusz Sport 19.30 A cseresznye a tortán (reality show) 20.30 A skorpió megszelídítése (reality show) 21.30 Focus Monden (ism.) 22.15 Lököttek (román vígjáték sor.) 23.00 Mondenii Show 23.30 Időstoppolók (amerikai sci-fi kalandfilm, 2002) 1.30 Hírek (ism.)

KANAL D

8.00 Orovosok 9.30 Teleshopping 10.00 Me nyet anyának 5 12.30 Hírek 13.15 Légy az anyém 15.00 Teleshopping 15.15 Aliye (sor.) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Me nyet anyának 5 (reality show) 20.30 Ha ügyes vagy pénz nyerhetsz 22.00 Ezel (török sorozat) 23.30 Szupernova (amerikai katasztrófa film), 2. rész 1.30 Káma szutra (erotikus film)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) Vitáműsor újságírókkal 8.00 Híradó 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 Keresztmetszet (ism.) Riportmagazin 11.05 BBC Click (ism.) A BBC informatikai magazinja 11.30 Negyedik (ism.) 12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama 14.05 Lapzártá (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Széles út (ism.) Motoros életmód-magazin 15.30 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 16.05 Vetítő (ism.) 17.05 Arcok a liftben (ism.) 17.30 Paletta (ism.) 18.00 Híradó 18.30 Soroló 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 20.00 Híradó 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 22.35 Lapzártá 23.05 Sziluet (ism.) 0.05 BBC Híradó (ism.) 0.30 A vidék magazinja

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség 7.00 Harc az elemekkel 8.00 Amerikai favágók - Pokoli hét 9.00 Halálos fogás - Újoncok 10.00 Majomszeretet 11.00 A Discovery megmentette az életemet 12.00 Olajkatasztrófa 2010: Versenyfutás az idővel 13.00 Kényszerleszállás a Hudson folyón 14.00 Vészhelyzet a Bering-tengeren 15.00 Hogyan készült? 16.00 Fegyvertények - Mesterlövészpuskák 17.00 Két hét pokol 19.00 Túlélés törvényei - A Yukon-folyó 20.00 Állítólag... - Népszerű mítoszok 21.00 Hogyan készült? 21.30 Halálos fogás Homárhálások: Az óriások földje, Megtörtén 23.30 A túlélés törvényei - Románia 0.30 Bear Grylls: Ha minden kőtel szakad - Földrengés 1.30 Az egyetlen túlélő 2.30 Végzetes másodpercek

HÁLÓZAT

10.00 Terhes torna 10.30 Teleshop 11.00 Zodiákus 13.00 Teleshop 14.30 Business-mix magazin 15.00 Szentföldi szent helyek üzenete 15.30 Stílus 16.00 Zodiákus 18.00 Biztonsági Zóna 18.30 Infómánia 19.00 Helyszín 19.30 Léptünk koppan ódon köveken 20.00 Fesztiválsoroló 20.30 Tűzoltók (sorozat) 21.35 Hírháló 22.00 Mélytengeri kalandok (amerikai sci-fi)

November 10., szerda

Az év 46. hete és 314. napja, hátravan 51 nap

Ma **Réka** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Réka női név, eredete bizonytalan talán egy germán szóból ered amelynek jelentése: víz, patak. Holnap **Márton** napja van.

– Ez meg mi? – kérdezi a riporter meglepődve.
– Ja, csak az apám. Amikor részeg, mindig borzasztó dühös lesz, ha a nője eldugja előle a cigarettáját.

Recept

Gombával töltött kellel
Hozzávalók: kb. 80dkg-os kelkáposzta, 25dkg gomba, kb. 5 dkg hagyma, 1 zsemle, 2 tojás, 1 cs petrezselyem, olaj, só, fehér bors, őrölt kömény, 5dkg vaj.

Elkészítés: Miután a kelkáposzta torzsáját hegyes késsel kivágjuk, forrásban lévő, enyhén sós vízbe tesszük. Húsvillával folyamatosan kiszedjük a már megpuhult leveleket, és elvékonyítjuk, vagy kivágjuk a vastagabb szárrészeket. A gombát megtisztítjuk, apróra vágjuk, és a szintén apróra vágott, kevés olajon megpirított hagymához adjuk. Sóval, borssal, köménnyel ízesítjük, és addig pároljuk, amíg a gombáról a leve el nem párolódik. 1 tojást keményre főzünk, felkockozunk, a petrezselymet finomra vágjuk, a zsemlet beáztatjuk és ha felpuhult, jól kinyomkodjuk. A gombához keverjük a zsemlet, petrezselymet, főtt tojást, és 1 nyers tojást, ha kell utána ízesítünk. Ezt a töltelékét ráhalmozzuk a kellevelekre, a levelek szélét felhajtjuk, a hajtásra merőlegesen felgöngyöljük. Tűzálló, vajjal kikent edénybe szorosan egymás mellé fektetjük, a tetejükre rá kockázzuk a maradék vaját. Alufóliával letakarjuk és forró sütőben kb 20 perc alatt készre sütjük.

Vicc

Nagy ünnepség van a százéves bácsinál. Kint van a televízió, és a riporter természetesen megkérdezi az öregtől, hogy mi a hosszú élet titka.
– Hát, tudja én stresszmentes életet éltem, soha nem ittam, nem cigiztem, és nem is nőztem. Ebben a pillanatban a másik szobából hatalmas ordibálás hallatszik.

Ma

A következő napok időjárása

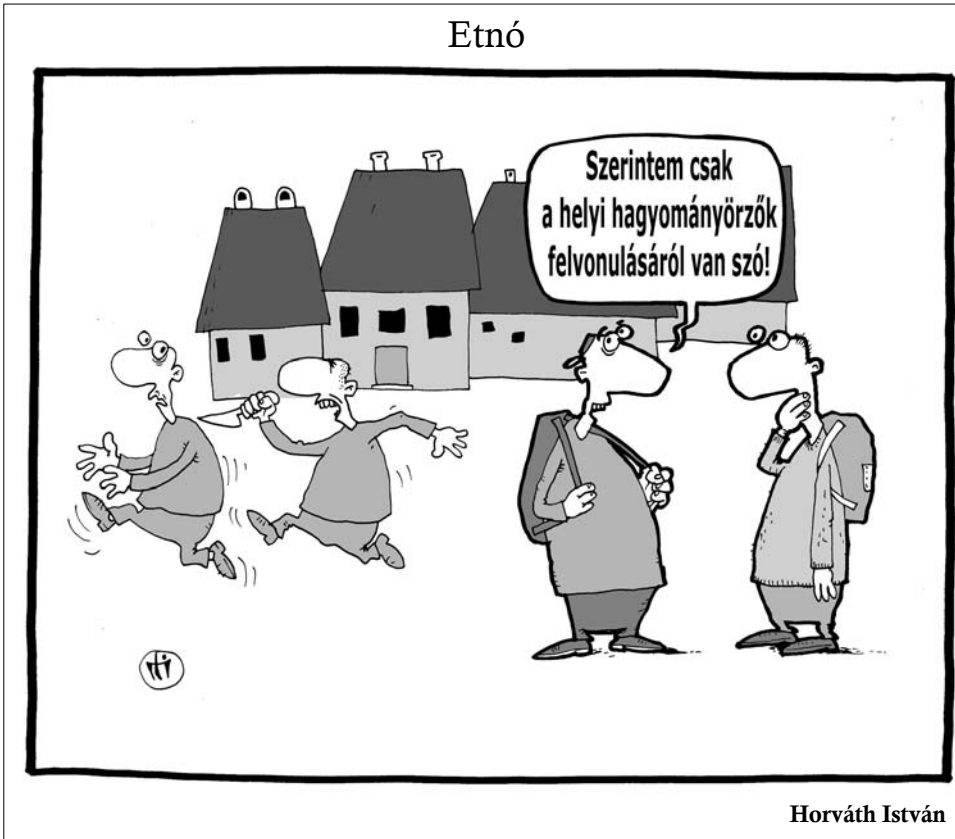
Csütörtök: 14°C, 20°C (Bukarest)
Péntek: 14°C, 19°C (Bukarest)

A több órás napsütés mellett helyenként továbbra is előfordulhat csapadék.
Eleinte napos lesz az idő, majd nyugat felől megnövekszik a felhőzet, néhol csapadék is lehet.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
borongós, esős idő	15°C	6°C
esőre, záporokra számíthatunk	17°C	8°C
sok napsütés, kevés felhő	23°C	11°C
esőre, záporokra számíthatunk	17°C	5°C
borongós, esős idő	16°C	5°C
borongós, esős idő	18°C	5°C
borongós, esős idő	15°C	6°C
borongós, esős idő	11°C	8°C
esőre, záporokra számíthatunk	17°C	9°C

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Nyugaton eleinte erősen felhős lesz az ég, ott eső, zápor valószínű, majd délutántól felszakadozik a felhőzet. Keleten ugyanakkor többnyire napos időre lehet számítani. Erős, helyenként viharos lesz a délnyugati szél.

HIRDETÉS

Egyet fizet, kettőt kap!
ÚMSZ-előfizetési akció – 2011

Fizessen elő 2011-re az **Új Magyar Szóra**, és ajándékozza meg szeretteit, barátait, ismerőseit egy **ingyenes ÚMSZ-előfizetéssel!**
Ha előfizet egy teljes évre, 150 lejért eljuttatjuk a lapot két különböző címre: az Ön címére, illetve egy Ön által megjelölt személy címére is!

Figyelem! Az akció csak olyan előfizetőinknek szól, akik közvetlenül a kiadónak vagy területi megbízottainknak fizetik ki az egyéves díjat. A postától, illetve a terjesztői cégektől ne kérje a kedvezményt!

Területi megbízottaink házhoz mennek, Önnek csak egy telefonhívásába kerül!

Hargita, Kovászna, Maros, Brassó: Baricz István, 0748 314.609.
Kolozsvár és környéke: Tósa András, 0788 715 481.
Nagyvárad és környéke: Béres Attila, 0788 318 353.

Amennyiben postai utalvánnyal (mandat postal) szeretné elküldeni az előfizetés ellenértékét, azt a következőképpen töltsse ki:

Destinatar: Béres Attila, la Editura Scripta S. A.
Adresa: OP 9 CP 49, Localitatea: Oradea, Jud.: Bihor.

Ne felejtse el a saját, pontos címét feltüntetni a postai utalványon, illetve az utalvány hátoldalára, az üres helyre beírni a kedvezményezett olvasónk pontos nevét és címét. Így az illető is egy teljes évig kézhez veheti napilapunkat!

Előfizetési áraink 2011-re:

- 1 hónap: 15 RON
- 3 hónap: 38 RON
- 6 hónap: 75 RON
- 12 hónap: 148 RON

2 (személy) x 12 hónap: 296 RON **HELYETT**
2 (személy) x 12 hónap: 150 RON (megtakarítás: 146 RON)!

***	ROSTOKOL	SÁNC	HIM LUD	HADASZATI AKCIO	O. SOLE ...; SLÁGER	VATTA-CSEMŐ!	REAUMUR-FOK	FORGÓ-MOZGÁST ÁTVIVÓ GÉPELEM	FOGLALKOZÁS MAS DOLOGGAL
LEVA-GASRA SZANT BAROM									
ELAD							SAVMA-RADEK!		
... PAL; GVADANYI VERSE							LEMONDÓ SOHAJTAS		
KARCSU ... A NAD						ERŐS, ALKALMAS	FENYKÉ-PESZ		
KALIUM VEGYJELE		MÓRICZ REGENYE				VAN SERLEGE			
A CSONT ORVOSI NEVE		LAKATOS ASZTALA	VALTOZO HANGU						
NESZ ZOREJ			JÓT S ... (KAZINCZY)						
KISSE RÉSZEG			KUTYA SZIJA					NÁPOLY BEJÁRATA!	
ZARHOZ KELL			KET PEKCIPO!					EGY ÖRE!	
									FIATAL ABB FIVER

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Váratlan kérdésekre kell válaszolnia. Ideje egy őszinte elbeszélgetésnek az eddig elodázott ügyekről.
BIKA (IV. 21.–V. 20.)
Ma energikus, könnyen el tudja végezni feladatait. A szoros barátságok sok örömet jelentenek Önnek, ezért ápolja azokat!
IKREK (V. 21.–VI. 21.)
A dolgok másként alakulnak, mint ahogyan eltervezte. Semmi gond, Ön rugalmas és tud változtatni.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
A kapcsolatteremtés megbízhatatlan a nap során. Párjával a munkahelyi leterheltsége miatt lehet egy kis összezörrenés.
OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
Munkájában fekezze az iramot. Egészségének ártana a kimerülés. Eppen ilyen ártalmas az egészségére a melabú is.
SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
Jogosan tart attól, hogy kollégái megelőzik. Ismereteit régen tette próbára, fejleszteni kell szaktudását. Tegye magát versenyképessé és tanuljon!

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
Nehezen nyugszik bele néhány megváltoztathatatlan dologba. Keresi az igazságot. Nem szabad kapkodnia.
SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
Ügyesen alakítja ügyes-bajos dolgait. Viszont azt is tudomásul kell vennie, hogy akarva-akaratlanul sok minden megváltozik Ön körül.
NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
A hét közepe sem lesz nehezebb az átlagosnál. Mégis olyan apróság jöhet közbe, amire nem számított.

BAK (XII. 22.–I. 20.)
A Bakban a Hold, a mai napja tele lesz izgalmakkal és váratlan fordulatokkal. Befektetési szép hasznot hoznak, nincs anyagi gondja.
VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
Személyes dolgaival és elintézetlen ügyeivel kell foglalkoznia. Egy esti találkozás felvidítja. Kedveséhez hűséges.
HALAK (II. 20.–III. 20.)
Munkája során megismer valakit, akivel később, más körülmények között sok közös vonást fedeznek fel egymásban.

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0747-517574 (Csíkszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

Sok hűhó egy null-nullért

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Gól nélküli döntetlennel zárult hétfőn este a labdarúgó Liga 14. fordulójára, a Rapid-Steaua fővárosi rangadón született 0-0 pedig még közelebb vitte az Otelul az őszi elsőséghez.

Bár keményen megdolgoztatták a kapusokat, a két csapat játékosai egyetlen gólt sem tudtak rúgni. Az első játékrészben a házigazdák veszélyeztettek többet, de Spadacio és Marcos Antonio sem tudott betalálni. Szünet után a „katonák” léptek gázpedálra, több nagy helyzetet is kidolgoztak, de Tănase, majd Surdu lövése is a kapufán csattant. Bár mindkét fél részéről elégedetten nyilatkoztak, egyiküknek sem sikerült palástolniuk csalódásukat. Okkal hiszen három fordulóval az őszi zárás előtt a giulestieket hat, a steauásokat pedig kereken tíz pont választja el a listavezető galaciaktól, akik a hét végén a forduló egyetlen vendégsikerét aratták Craiován.

A táblázaton	
1. Otelul	14 10 2 2 19-10 32
2. Temesvár	14 7 7 0 24-17 28
3. Rapid	14 7 5 2 24-8 26
4. Vaslui	14 7 3 4 20-16 24
5. Dinamo	14 7 2 5 32-25 23
6. Steaua	14 6 4 4 19-13 22
7. Gaz Metan	14 6 4 4 18-13 22
8. Craiova	14 5 4 5 19-14 19
9. CFR 1907	14 5 4 5 22-20 19
10. Kv. U	14 5 3 6 19-25 18
11. Astra	14 3 7 4 15-16 16
12. Brănești	14 4 4 6 19-24 16
13. Vásárhely	14 4 3 7 16-25 15
14. Gloria	14 3 4 7 15-19 13
15. Pandurii	14 3 4 7 12-19 13
16. Brassó	14 2 7 5 10-19 13
17. Urziceni	14 3 4 7 8-18 13
18. Sportul	14 3 1 10 18-28 10

Alsóházi csapatok fordulója volt ez a 14., hiszen a sereghajó Sportul Studențesc mellett az Astra, a Pandurii és a Victoria Brănești is simán nyerni tudott. Sötét felhők gyülekeznek a Kolozsvári U felett, hiszen miután nem sikerült az alaptőkét megemelni, Florian Walter nem kívánja tovább szponzorálni a csapatot. Távozott Paul Cazan sportigazgató és Marian Pană vezetőedző is, ideiglenesen Claudiu Niculescu vette át a csapat irányítását.

A fordulóban mindössze egy döntetlenre, illetve győzelemre futotta vendégek erejéből, s az összgólarány (18-5) is nagy hazai fölényről árulkodik. A gólok száma 329-re nőtt, a 310. gólt egy „pandúr”, Voiculescu szerezte, a 320-at pedig a temesvári Goga. Hét büntetőt ítélt meg a játékvezetők, s csak Boștină (Kv. U) és Ferfelea (Sportul) hibáztak.

A gólvágók versengésében továbbra is a steauás Bogdan

Rapid-Steaua a Román Kupában is

A lapzárta utáni Brassói FC-Temesvári FC találkozóval megkezdődött a labdarúgó Román Kupa negyeddöntőinek sora. Ma a Dinamo az Universitatea Craiovát fogadja a Dinamo-stadionban. A 20.45 órakor kezdődő mérkőzés játékvezetője Robert Dumitru, a meccset a Pro Tv közvetíti élőben. Csütörtökön két összecsapásra kerül sor. Délután 5 órakor, a nagybányai Cristian Balaj sípszavánál, a CFR 1907 a Besztercei Gloriával játszik a kolozsvári Dr. Constantin Radulescu Stadionban. A Pro TV számol be élőben a 20.45-kor kezdődő Rapid-Steaua-találkozóról is, amelyet Alexandru Tudor vezet.

Stancu vezet, aki tízszer volt eredményes. A szászmedgyesi Eric mellett a 8 gólosok közé a temesvári Zicu és a brănești-i Olariu is felzárkózott, utóbbi nem kevesebb mint 11 büntetőt értékesített ebben az őszi idényben. Hét gólt lőtt két rapidos, Herea és Cassio, egyformán hatot pedig Cl. Niculescu (Kv. U), Moraes (Gloria) és Varga (Sportul).

Ebben a fordulóban 44 sárgalapot mutattak fel, fele-fele megoszlásban a házigazdák és a vendégek között. Hét játékost állítottak

ki, így több meccsen is az emberelőny döntött. A sportszerűtlenségi lista élén most 41 sárgalapot összeszedett Kolozsvári U áll, a másik véglet a Victoria Brănești, mindössze 22 figyelmeztetéssel.

A 15. forduló műsora: pénteken: Otelul-Brănești, FC Vaslui-Astra. szombaton: Kolozsvári U-Pandurii, Un. Urziceni-Temesvár, Brassó-Sportul. vasárnap: Marosvásárhely-Rapid, Steaua-Gaz Metan, Dinamo-Univ. Craiova. hétfőn: Gloria-Kv. CFR 1907. ◀

A két bukaresti rivális, a Rapid és a Steaua döntetlenjének legjobban a listavezető galaciak örülhettek

Fotó: Mediafax

Röviden

Forduló három felvonásban

A hétvégi nemzetközi kupamérkőzéseken érdekelt női kézilabda-csapatok előre hozták bajnoki találkozóikat. Az Oltchim tegnap a fővárosban vendégszerepelt s 39-26-ra nyert a CSM ellen. Ma Kolozsvári U-Jolidon-Tomis Constanța, HC Dunărea Brăila-Cetate Deva és Zilahi HC-Brassói Rulmentul mérkőzéseket rendeznek, vasárnap pedig HCM Buzău-Universitatea Reșița, HCM Roman-SCM Craiova és HC Oțelul Galați-Nagybányai Știința összecsapások zárják a Nemzeti Liga 9. fordulójának műsorát.

Váradon nyert a bajnok

A férfi kosárlabda-bajnokság 9. fordulójának elmaradt mérkőzésén a CSU Asesoft Ploiești 81-77-re nyert Nagyváradon a CSM ellen. A 16 pontos prahovaiak feljötték a táblázat harmadik helyére, az ugyanannyit gyűjtött a BC Mureș és a Steaua Turabo nyomába, míg a még mindig három elmaradt meccsel rendelkező nagyváradiak 10 ponttal a 13. helyen állnak.

Egerben győzött a Honvéd

Az utolsó húsz percben emberhátrányban futballozó, vendég Budapest Honvéd 3-0-ra verte a harmadosztályú Eger gárdáját a labdarúgó Magyar Kupa nyolcadöntőjének első mérkőzésén. Az MTK Budapest-Győri ETO, Lombard Pápa-Újpest FC és Videoton-Szombathelyi Haladás meccsek lapzárta után fejeződtek be. Ma Vasas-Zalaegerszegi TE, Debreceni VSC-Kecskeméti TE és BFC Siófok-Ferencváros mérkőzéseket rendeznek, míg a Kaposvári Rákóczi november 16-án fogadja a Paksi FC-t.

Az angol a legerősebb

A labdarúgás történetével és statisztikáival foglalkozó IFFHS rangsorolta a világ labdarúgó bajnokságait a 21. század első évtizedére. A román bajnokság (4633 pont) a 23., a magyar (3233,5 pont) pedig a 40. helyet foglalja el. A legerősebb pontvadászatok Angliában (11.187), Spanyolországban (10.779), Olaszországban (10.317), Brazíliában (9200), Németországban (8929), Argentínában (8595), Franciaországban (8457,5), Hollandiában (6969), Portugáliában (6600,5) és Mexikóban (6404,5) vannak.

Kapaskodik a Sevilla

A spanyol labdarúgó Primera División 10. fordulójának hétfő esti zárómérkőzésén a Sevilla 2-0-ra nyert a vendég Valencia ellen, ezzel már a hatodik helyen áll a spanyol labdarúgó-bajnokságban. A Real Madrid (26 pont) vezet a Barcelona (25), a Villarreal (23), az Espanyol (18), a Valencia (17) és a Sevilla (17) előtt.

Az első magyar érmek a vívó-vb-n

Szász Emese és Boczkó Gábor megszerezte a magyar csapat első két érmét a párizsi vívó-világbajnokságon: előbbi a dobogó második, utóbbi a harmadik fokára állhatott fel párbajtőrben. Ugyanazon fegyvernemben, a kerekesszékesek között, Krajnyák Zsuzsanna ezüstérmet szerzett.

Baggiót díjazták a Nobel-Békedíjasok

Jótevény tevékenységéért az idén különdíjat kap Roberto Baggio, korábbi kiváló olasz labdarúgó a Nobel Békedíjasoktól. A 43 éves, 1993-ban aranylabdás futbalistának kedden ítélték oda a 2010-es Peace Summit Awardot, elismerve ezzel többek között a haiti földrengés károsultjaiért és a madárinfluenza ellen tett erőfeszítéseit, valamint további jótevény cselekedeteit és pénzadományait.

Versenyfutás Londonért

Tenisz

Turós-Jakab László

▶ Befejezéshez közeledik a hivatalos férfi teniszézők 2010-es idénye. A múlt héten Bázelen és Valenciában rendeztek ATP-tornát: Svájcban a hazai kedvenc, Roger Federer, Spanyolországban pedig az ibér David Ferrer diadalmaskodott. Az egykori világső most negyedik a 1968-tól számított úgynevezett úgynevezett Open-korszak örökranglistáján, amelyet az amerikai Jimmy Connors vezet 109 tornagyőzelemmel. Őt két honfitársa, Ivan Lendl (94) és John McEnroe (77) követi. Ezen a héten Párizsban időzik a mezőny, több játékosnak is a november 21. és 28. között, Londonban esedékes évszám megmérettetésén való részvétel biztosítása a cél. A spanyol Rafael Nadal (11.8910 ATP-pont a legfrissebb világrangsorban), a svájci Roger Federer (7695), a szerb Novak Djokovic (6945), a skót Andy Murray (5670) és a svéd Robin Söderling (4960) már biztosította helyét a „londoni nyolcak között”, így a Mesterek Kupájára már csak három hely kiadó. Ezekért a cseh Tomas Berdych

(3710), spanyol David Ferrer (3645), az amerikai Andy Roddick (3485), a spanyol Fernando Verdasco (3240) és az orosz Nyikolaj Davigyenko (2865) verseng. A másik orosz, Mihail Juzsnij tegnap 4-6, 0-3-nál feladta a lett Ernest Gulbis elleni mérkőzést, s így nem lehet ott a Mesterek Kupáján. Mindannyian szerepelnek Párizsban, ahol már a legjobb 32 között vannak. A legjobban rangsorolt román játékos, Victor Hănescu nem vesz részt a párizsi tornán, így marad a 915 ATP-ponttal és az 54. hellyel a világranglistán. Párizsban játszik viszont Horia Tecău, aki a svéd Robert Lindstedt oldalán indul a párosok tornáján.

A hölgyeknél Bali szigetén volt az idei utolsó „bál”, a 600 ezer dollár összdíjazású fedettpályás viadal, melynek döntőjében a 23 éves Ana Ivanovic legyőzte az orosz Alisza Klejbanovát. A női világranglistán továbbra is a dán Caroline Wozniacki (8035 WTA-pont) vezet az orosz Vera Zvonarjova (6785) és a belga Kim Clijsters (6635) előtt. A legjobban helyezett román Alexandra Dulgheru (2000 pont, 29.) a legjobban rangsorolt magyar Szávay Ágnes (1630 pont, 37.). ◀

Nagyváradon szobrot állítottak a NAC tiszteletére

ÚMSZ

▶ Felavatták tegnap Nagyváradon a száz éve alapított Nagyvárad Atlétikai Club (NAC) labdarúgócsapat emlékére emelt szobrot. Története során a NAC egyedülálló módon megnyerte a magyar és a román futballbajnokságot is.

A szobrot az RMDSZ Bihar megyei szervezete állította a nagyvárad Brătianu-parkban (korábban Bunyitay-liget), azon a helyen, ahol 1910. július 31-én a NAC első hivatalos mérkőzését játszotta a Kolozsvári Vasutas Sport Club (KVSC) ellen. A műkö talapzaton áll, két labdarúgót ábrázoló, 210 centiméter magas bronzszobor a marosvásárhelyi Deák Árpád alkotása.

„Fontos, hogy megmutassuk: voltunk, vagyunk és leszünk. Ezért jelentős ennek a szobornak a felavatása, és emiatt küzdöttünk azért, hogy a nagyvárad stadiont a NAC egykori játékosáról, Bodola Gyuláról nevezzék el” - mondta az avatóünnepségen Biró Rozália, Nagyvárad alpolgármestere. Szabó Odön, az RMDSZ Bi-

har megyei ügyvezető elnöke szerezte a NAC játékosai a történelem viharai között mutattak példát az utókorunk. Az avatóünnepség koszorúzással zárult.

A 100 éve alakult NAC tiszteletére Schmitt Pál köztársasági elnök fővédnökségével szombaton gálamérkőzést rendeznek Nagyváradon. A Nagy idők focija című eseménysorozat rendezésében a nagyvárad Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) futballcsapata mellett az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) is szerepet vállalt.

Az 1910-ben alakult NAC 1944-ben sporttörténelmet írt azzal, hogy első vidéki csapatként megnyerte a magyar bajnokságot, illetve azzal, hogy 1949-ben, immár ICO néven, a román bajnokságban is az első helyen végzett. Az 1963-ban megszűnt NAC-ban olyan játékosok fordultak meg, mint Lóránt Gyula, az Aranycsapat tagja, vagy a román és a magyar válogatottban is szerepelt Bodola Gyula és Pecsovszky József. További érdekesség, hogy a NAC ellen játszott első élvonalbeli mérkőzését Puskás Ferenc. ◀